

Mahjas Weefis un Weefis.

Mahjas Weefis ar peeflumecem maksā:

Ar peeflumecem maksā:	Riģā sanemot:	Ar peeflumecem maksā:
Par gadu 3 rbl. — 1 ap.	Par gadu 2 rbl. — 1 ap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — 1 ap.	1/2 gadu 2 rbl. — 1 ap.
1/4 gadu 1 rbl. — 1 ap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — 1 ap.

Politiskis un literariskis laikraksts.

43. gada gabjums.

Redakcija un ekspedīcija atrodas Riģā, Grifa plates tipografijā, burtu leetwē un foto-litografijā pēe Petera kaņ.

Studinajumi maksā:

10 lap. par weenas slejas smaltu rakstu rindinu, peefskupstē 30 lap.

Arpelejumī uš Mahjas Weefi un studinajumi fuhjami uš ņahabu adreŝi: Bz. экспедиция редакци Маасс Виссис, r. Para. (Mahj. Weefis eksped. Riģā.)

Mahjas Weefis lŝnahk weenreil nedelā, trefchdeenas. — Ar katru numuru lŝnahk literariskis peelkums un katru mehneŝi temkopibas peelkums.

Notajizumi manuŝriptu eesuhŝitajem:

Manuŝriptu eesuhŝitajem jopasina rebahtajot wina lŝtne wabrī un adreŝes. Manuŝriptus peesuhŝot jareŝneŝi ari honorara peer-lijums. Honorari iŝemami aroem tant gaba ņeturŝit, kurŝ raski nobrutati waj mehlaŝis iŝŝetru nebela lŝtā peh notejejuŝā ņeturŝina. un leetwē (uŝ peŝča manuŝriptā). Rakŝi beŝ ņahabos peehmes tŝk uŝuhŝoti par tŝbeem, par fureem honorarŝ nam mahjajam. Ras ŝŝint lŝtā honorara neŝeem, teel uŝŝitatis par tŝbdu, lŝb no honorara atreŝed. Reŝŝeetee manuŝriptu neeŝl atpatol ŝuhŝi, ņe ari uŝlabati.

№ 33.

Riģā, 16. auguŝtā.

1900.

„Deenas Lapa“

no 1. auguŝtā lŝhdj gada galam maksā:

pa paŝtu peesuhŝot 2 rbl. 60 lap.
Riģā sanemot 1 „ 80 „

No iŝnahkŝuŝeem numureem waram peesuhŝit tŝtai toŝ, kuri wehl krahtumā atrodas.

Ekŝpedīzija.

Satura: Raħds wahrds par ŝkolotajem un monopolu. — Dŝhwe un kaudis Riģā. VII. — Pariŝes paŝaules iŝŝabde. XII. — Uŝ Pariŝi, uŝ paŝaules iŝŝabdi. I. — No eesŝŝemes: a) Waloibas leetas. b) Baitiŝas notikumi. c) No žitām ŝrewoiŝas puŝem. — No Riģas. — Gudmatu galds. — Ruģneziba. — No aħŝeem. — Teelŝleetu nodaka. — Uħtrupes (toģi). — Turgus ŝinas. — Telegramas. — Daŝkabi rakŝti: Riģas religijas. — Sibŝtumi. — Literariskā Peelkums: Toms Goedeŝems. (Turpinajums). — Raħŝneziba un winaŝ noŝhme. — Dŝŝeolŝ.

Raħds wahrds par ŝkolotajem un monopolu.

Kad no droŝas puŝes tapa ŝinams, ka no 1. julija 1900 g. kronis Baitiŝas gubernāŝ eeweŝiŝot degwiħna monopolu un ka lŝhdj ar to atŝlahŝas jauni amati: paħrdeweja (учитель), naudas ŝaŝaŝtāja (сборщик), pēe kom pirmāis winaŝ ŝaħaŝiŝas trijās ŝŝŝrās, tad kaudis ŝaħeŝlās dŝhweŝ winaŝkums, katris wehlesħi jau eepreŝŝeŝ ŝinat, tad buħŝot, tad eeweŝiŝot monopolu, kaħdas paħrmainas žaur to ŝhwe ŝeŝŝotees, waj alus ari tapŝŝot paħrdots, waj wifus laģus ŝeħŝŝot un t. t. Raħds daudŝ žautajumu, ka jau pēe ŝaħarigas wiŝpaħrigas dŝhweŝ paħrmainas — reformas. Ļai lauku ŝkolotajos ŝaħeŝlās uŝtraukums, un tas pats par kom ŝaprotams, jo, ja jau kuru ŝatru laģineeku intereŝeja ŝŝi ŝaħaħdamā reforma, tad wehl wairaf tai wajadŝeja intereŝet ŝkolotajus, kuri, lai wairaf atŝiħŝiti un lauku garigas dŝhweŝ wehŝŝahwiŝ, ŝpeŝti jo uŝmanigaki ŝelot wiŝpaħrigas dŝhweŝ wifneem un tās paħrmainam, lai tās ŝpeħtu pareiŝi ŝopraŝt un iŝtulkot žiteem un taħdā kaħrā kaŝpot waiŝis intereŝem,

Daŝkadi rakŝti.

Riģas religijas.

No prof. Maħsa Mħlŝera.

Antropologi paŝtaħw uŝ tam, ka žilwēla un it ŝewiŝŝi am atŝiħŝiba aiŝweenam eet no apaŝŝas uŝ augŝhu, no ŝeŝiħgata uŝ pilniģata, tā tad uŝ preeŝŝu, newiŝ atpaŝat. Bet ja tu nu eŝi beħiŝis tautu ŝweħtos rakŝtus un tad no ŝeem peħtŝjumeem nogreŝŝamees noŝtatees uŝ eeweħrojamaħo tautu tagadejeem preeŝŝŝahwjeem, žil tad žitads wifis iŝtatees! Newaram nemas tŝjet, kad mums ŝata, ka tās eŝot tās paŝŝas tautas, — tŝt auguŝtu ŝahw winaŝ weħā žiwilija- ŝu, winaŝ literatūra, winaŝ religija un morale paħr winaŝ ŝaħaħdamā peħznahjeju atŝiħŝibu! Ļai tŝtai atģahdinamees ŝeħtus pa preeŝŝu karu laikeem un tad greeŝus pa peħŝejo ŝeħ pret turkeem. Ļai atminamees romeeŝŝus eepreŝŝu paħreŝŝu ŝareem un weħā ŝatona neħeħiģos peħznahjejuŝ ŝeħŝiŝtes laitos. Ja apdomajam, žil beħŝi no nepoŝoħeja ŝeħe praweeŝi toŝ, kuri uŝ augteem doħ un no paģatodija ŝiħwo (Eŝeħiela 18, 8, 13, 17, 22, 12, Jerem. 15, 10), tad gan teeŝibas ŝaħaħitees, waj tagadejee ŝiħbi tapuŝŝi la- ŝi par ŝaweem teħweem. Ļai palafamees Manas liħumŝ, tad indeeŝhu epiŝŝas dŝejas, ja pat winaŝ ŝeno ŝiħoŝŝu in- ŝeħu Upaniŝŝadās un lai ŝaħŝdŝinam toŝ ar winaŝ taga- literatūru. Riģā waruħt newar ŝaģaħit neħabu pro- ŝu, jo ŝŝas ŝemeŝ ideals pat winaŝ ŝpoŝŝatos laitos bija ŝeħŝerwatŝiŝms, pretŝŝanās wifneem jauninajumeem un tā tad ŝeħ progrefam. Bet neraugotees, ka Riģā uŝlabats tŝt daudŝ ŝeħu un laba, žil dŝiħu ŝŝai ŝemē grimuŝe roģadejā tauria, kaħŝiħnot ar teem idealeem, kuruŝ ŝudinaja leele diwu ŝeħejo religiju nodibinatāji — Konfužijs un Laoŝe, un ŝeħi iŝpeħŝtam roħam uŝnemtāis indeeŝhu budŝiŝms.

Konfužiju, pa Riģiŝi ŝuģuŝi-ŝe, t. i. Riģuŝ, ŝweħtāis wifneem, pateeŝŝā nebija peħ winaŝ noŝaħtās religijas dŝi- ŝiħu, to wifŝŝ patŝ wairakħabrt iŝŝala. Religija, kaħdu ŝeħiħ mahja ŝawos rakŝtos, ir ŝen ŝenā, pēe kuruŝ kineeŝŝi ŝeħiħu jau no neŝnameem laikeem. Wifŝŝ patŝ grēb buħt ŝeħiħ ŝŝas religijas kraħjejs un atģaunotāis. Uŝ winaŝ mah- ŝiħu iŝŝenibā nemas newar atteezinat wahrdu religija un ŝeħ winaŝ „Riģeem“ ari newar runat ka par ŝweħteem rak- ŝeem. Winaŝ religija naw neħas žiŝ ka dŝiħweŝ gudriba un ŝeħŝitate, no tā ŝaħtāis teologijas, no dogmateem par dee-

iŝplatot kaudis pareiŝus jeħdŝeemus un eeŝtatus par waiŝis darħibu un atweeģinaħot daŝħadu reformu eeweŝŝanu dŝiħwē. Bet te leeta peeħeħma maŝleet žitadu noħraŝu. ŝkolotāji intereŝeħas monopola leetā ne tŝt daudŝ wiŝpaħribas labā, žil ŝawa paŝŝa labā. *)

Tee, luħŝ, žereja uŝ weetam, kaħdas warēŝ dabuħt mo- nopolā. Tā tad ĝluŝŝi materialās intereŝes un laħram ŝŝa materiala ĝaduŝŝtēna beħram pilniģi ŝaprotamas. Daŝŝs labŝ žereja atwabinātees no ĝruħtā ŝkolotāja amata un tŝt pēe meerigata un apdroŝŝinatata dŝiħweŝ ŝahwofka. Ğeŝneħda luħģumrakŝtus aħŝiħes waldei, ĝaħdaja par wajadŝiģam ŝeħ- menģajam (eeteiŝŝanas rakŝteem) un ŝalogeem, neŝeħloja ne laħta, ne puħliħu, ne iŝdewumu, ne paħira, ne ŝaħbatu ŝoku, lai tŝt iŝdaritu wifas nepēeħeŝŝamas formalitatees, ka peenahŝas, un lai tŝtu ŝandibatos, jo no ŝandibata lŝhdj ama- tam tŝtai weenas ŝolis. Bija iŝplatiģuŝŝas walodas, ka puŝe no Widsjemes ŝkolotajem eesneeģuŝe luħģumrakŝtus aħŝiħes waldei uŝ monopola weetam. Žil tam pateeŝŝas, ĝruħti ŝinat, tŝtai tās peerahda, ka toti doħbŝi ŝkolotāji wehlesħuŝeŝ paħrmatnit aħbeħi pret degwiħna pudeli. Deewam ŝeħŝi, ŝkolotāju žeribas ŝŝiħi ŝinā peepildŝiģuŝŝas deeģan maŝā meħrā: no 238 ŝko- lotajem (211 no Widsjemes, paħreje no žitām gubernam), kuri bija eesneeģuŝŝi luħģumŝ, Widsjemes aħŝiħes walde lŝhdj 1. apriliŝ 1900. g. krona degwiħna paħrdŝŝanas deeneŝā uŝneħmuŝe tŝtai 41 ŝkolotāju ĝeb apmeħram 16%, no wifa luħģumu eesneeħeju ŝkolotāju ŝtaita. Daŝŝs labŝ, kuruŝ bija žereħis un žeribā peewiħlees, noħraħa beħħiģs ĝalwu un ar ĝruħtu ĝirdi un atweeģinatatu ŝeħu deewāŝ atkaŝ pēe ŝaweem reŝģateem — ŝeħneem, ŝat teem gudribas ĝalwā.

Kadeħt ŝkolotāji tŝt leeħŝā meħrā deewāŝ uŝ monopolu? Kaħdi eemeŝli ŝaħaħbai paħaħŝibai? Leelata dāta ŝpreedumu, kaħdi bija dŝirami par ŝeħ žautajumu, bija taħdi, ka ŝŝis apŝaħŝiŝ ĝaħŝi ĝeeħnot, žil neapdroŝŝinatās un beħħiģs muħŝu laukŝkolotāju materialāis ŝahwofkŝis, jo katris wifŝpirms ruħ- peħas par to, ka tŝtu pēe labatas un eeneŝģigās weetas.

Par ŝkolotāju nepeeteelŝoħo materialā ŝahwofkŝi deeģan runatās un rakŝtiŝ, un wiŝpaħriģi atŝiħts, ka to waj aģa- la b o t, p a ĝ e l t u ŝ a u ĝ t a k u p a k a ĝ p e e n i, p e e k a m ĝ a r u ĝ p e ĝ a s p a r ŝ o l e e t u n e t ŝ t w e e n p a ĝ a ŝ t a w e ĝ a t e e m u n w e e t n e e ĝ e e m u n ž i t e e m, n o f u r e e m a t t a r a ĝ a ŝ ŝ k o l o t a ĝ u m a t e -

*) Braŝit no ŝkolotajem, lai tee ŝawu labumu waj paħiŝam ai- ĝiħtu, newar. Ļai ŝkolotājs žilwēl ar žilweģiŝam wajabŝiħam. Ļai jau, kad tās ŝawa labuma eeweħritu war ŝaweenot ar wiŝpaħreģim intere- ŝem.

rialaħ ŝahwofkŝis, bet it iħpaŝŝi paŝeem ŝkolotajem. ĝribu te tŝt aiŝraħdit uŝ to, ka ŝaħpiba alģas ŝinā, kaħda paŝtaħw ŝaħp monopolŝta (сирхъуца) un ŝkolotāja alģam, naw ne- buħt tŝt eeweħrojama, ka pilniģi iŝŝaħdrotu un atŝaħnotu ŝeħabu leelu ŝkolotāju „beħģŝanas meħģinajumu“ no ŝawa amata, un tā tad ŝaħdai — pateeŝŝu ŝaħot — beħħiģai paħaħŝibai ŝkolotāju ŝaħpā, beħ aģħŝminetā, ir wehl žiti, dŝŝaki eemeŝli, kuruŝ ĝribu uŝraħdit.

Leelata dāta ŝkolotāju, ja ne wifŝi, war droŝŝi teiŝt, eesneħda luħģumrakŝtus uŝ paħrdeweja (учитель) weetu trefŝas ŝŝŝras boħēs, jo otrās ŝŝŝras weetas ŝalogs deeģan leelŝ — ap 500 rbl., un te alģa — 360 rbl. leela par gadu, wairaf neħa. Paŝtaħwiga ŝkolotāja wideja alģa (paħiģi te netop eeweħroti, jo, ŝaloga truħtuma deħt, domajams, toti maŝ taħdu eesneħda luħģumŝ) ĝroŝas no 250—330 rbl. ĝadā, turkaħt — reti ween fur naw — aiŝween ŝawŝ ŝeħŝi ŝubritŝ, kur uŝaģ ŝaħnes un kurtupeki, ŝam ŝaimneħiħā leela noŝhme, jo war turet juħtu, pat ĝomi, par taħdām weetam, kur ŝkolotajam puħraweetu 18—20 ŝemeŝ, paħiŝam nerunajot. Ja eeweħro to, ka pēe eŝŝahŝanās monopolā ĝaemakŝā ŝa- logs, 300 rbl., tad war droŝŝi ween peenemt, ka tās ŝko- lotājs, kuram bija ŝpeħja ŝalogu eemakŝat, kuruŝ bija tŝt daudŝ ŝaħaħiŝis, maŝaf par 300 rbl. nedabuja ŝonās; ŝinams, daŝħam paħŝam ŝawas naudas nebija, taħds aiŝneħmas, bet wifŝ tās neaħŝpeħto iŝteħtās domas. Daŝŝs labŝ, war teiŝt, eesneħda luħģumrakŝtu uŝ paħrdeweja weetu trefŝas ŝŝŝras degwiħna boħēs, tant žeribā, ka ar laiku dabuħs weetu augŝtā ŝŝŝrā, tā tad pelniŝ wairaf. Nu, bet tās wehl naw ŝaħis, un ŝŝras paleek žeribas, kuruŝ maŝ war eeweħrot pēe apreħliħa un kuruŝ nereti iħiŝt, ka riħta miģla weħā. Tā tad žaurģaurim nemot, monopolŝta (сирхъуца) alģa nebuħt nepaħŝŝeħi tŝt eeweħro- jamā meħrā ŝkolotāja eenaħlumŝ (protams, war jau ĝoħi- tees ŝewiŝŝi iŝneħmumi, kur weenam waj oħram ŝkolotajam monopolā tomēħ eeweħrojama labatŝ materialā ŝahwofkŝis, bet „naw liħuma beħ iŝneħmuma“, un te runa par wiŝpaħriģu ŝahwofkŝi).

Bet waj nu maŝa alģa ween dāta ŝkolotāja ŝahwofkŝi par ĝruħti paħŝamū juħtu, ir wehl žiti eemeŝli, maŝa alģa ir tā teiŝt, tŝtai weenas ŝpeeħis ŝkolotāja dŝiħweŝ ĝeħtumu ratā. Daŝŝs labŝ aiŝraħda uŝ to, ka paŝtaħwiga noħarboħŝanās ĝeb „pleħŝanās“ ar beħrneem paħarot ŝkolotāju nerwoŝu, wahju, neħerigu žitam nopeetnam darħam. Weeħŝi ween aiŝraħda uŝ to, ka ŝkolotājs naudas ŝinā atkarigŝ no neiģliħtoeem paģaŝta weeteeneem, kuri to ŝpiħħiħnot un raugot maŝinat wina žee-

wibas eŝamibu un iħpaŝŝibam wiŝŝ tŝŝu praħtu turas notāħliŝ. Tā wiŝŝ ŝaħa uŝ kaħdu ŝkolenu, kaŝ apģautajās par ĝareem un to ĝoħinoŝŝanu: „Ja juħŝ neŝinat, ka ĝumŝ buħŝ kaŝpot žilweeem, ka juħŝ tad warat wineem kaŝpot.“

Kaħdu žitu reiŝi wiŝŝ ŝaħa: „Ja juħŝ neŝinat, kaŝ ir dŝiħ- wiba, ka tad juħŝ warat to ŝinat par nahwi!“ Weeħŝi wiŝŝ ari nemas negreħeja atħibet, ka to meħdja ari Buddha un žiti aģnoŝiħi (neŝinatāji) darit. Tad wina ŝkoleni teħja: „Kaħd juħŝ, meħter, nerunajot, to tad mums, juħŝu ŝkoleneem, buħŝ wehŝiħt?“ Weiŝters tad teħja: „Waj tad deħeŝŝ runā? Iŝŝe- tras ĝaħŝŝaħrias eet ŝawu ĝaitu un wifŝas leetas teel nerim- ŝiģi raditās. Bet waj tad deħeŝŝ runā žil weenu weeniģu wahrdū?“ Bet ar labām moralŝiŝam pamahģibam wina rakŝti no ŝaħtuma lŝhdj ĝalam ka baħŝtin peebaħŝi.

Par wina rakŝteem deħwē tā ŝaħtōŝ pēeħus „Riģuŝ“, t. i. ŝmaltŝi audumi (ŝaħŝiħiŝi ari ŝaħŝiħta „Sitra“). Tee ir 1. Wŝ-Riģ (paħrweħritāis), 2. ŝu-Riģ (weħŝture), 3. ŝŝi-Riģ (dŝeħas), 4. Ri-Ri-Riģ (eeraŝas), 5. Iŝħuģ- ŝen (paħaŝaris un rudens). Tad nahŝ wehl ŝeħŝŝas ĝraħ- mataŝ, tā ŝaħtēe ŝu: 1. Lung-ŝu (Konfužija ĝalda ŝa- runas), 2. Ta-ĝio (leelā ŝinaŝħana, no Iŝang-Sina, Kon- fužija mahģeħta), 3. Iŝħuģ-ŝuģ (mahģiba par widu, no Kung-Keiħ, Konfužija deħla deħla), 4. Menģija rakŝti.

Wina rakŝti eŝot paħreħtuŝŝi daudŝ paħģroŝiħu, lŝhdj ŝam ĝana dinastija (no 201. lŝhdj 24. p. Kr.) toŝ liħa kriŝtiŝ ŝaħaħrot, un ŝŝai weidā uŝģlabajūŝeŝ lŝhdj muħŝu deenam.

Konfužijs eŝot dŝimis 551. g. pr. Kr. un ap to paŝħu laiku, waj pat druŝku aģral dŝiħwoja ari Laoŝe. No ŝaħa uŝģlabajees tŝtai Tao-teħ Riģ, t. i. ĝraħmata par Tao. Laoŝe meħdŝ paħrtulkot ar „weħais ŝiħoŝŝ“ waj „weħais puħta“, jo teħta ŝaħta, ka winaħm jau eŝot bijuŝŝi 72 ĝadi un ĝemi mati, kaħ maħte wina peħħiģi dŝemdeja. Wina ŝiħtēma, kuru deħwē par raģionalŝiħu, it iħpaŝŝi noħarboģas ar „Tao“ t. i. taiŝno žetu, ŝaħraŝħu, waruħt ĝreku logos un tā tad ir turu rada ŝaħŝiħta rita. Laoŝes ŝiħtēma at- ŝaras no tam, ko ŝaprot ŝem „Tao“. Tulkotāji par ŝeħ ŝaħeģumu naw weenas praħtiŝ, tŝtai tās ŝinams, ka tās biħiŝ toti metafŝiŝŝis ŝaħeģums un ka Laoŝe to paħramantāis no ŝenatnes un tad meħģināģis to paŝħaħi noteiħt un iŝŝaħdrot. Dr. Vegge domā, ka Tao mahģiba atŝiħŝiģuŝes par pilniģu ŝiħtēmu, par religiju ar loŝtereem preeŝŝ wiħreŝeem un ŝeeweteem, ar ŝweħtħibem un ŝawam paħaħŝam tŝtai ap to laiku, kaħ budŝiŝms Riģā ŝaħta iŝplatiħtees. Un tā tās jau

meħdŝ buħt ar religijam, kuruŝm aģuŝti metafŝiŝŝi pamati, tā tās ari notika ar Laoŝes mahģibu, ka iŝweħetās par weeħaħreħu elka kaŝpoŝħanu un dŝiħnumu tŝhibu. Wifŝpirms taoiŝms ŝaħweja preħim Konfužija mahģibai, tad arween jo wairaf peeŝŝeħiģas budŝiħmam, lŝhdj ŝam abi ŝaħaŝa par weenu we- niģu mahģitģibu, kuru ŝewiŝŝu žeenibu bauda tautas ŝematāis kaħretās.

Kameħr nu ŝŝas abas ŝiħtēmas iŝaģuŝŝas kineeŝhu ŝemē, tameħr budŝiħms ka ŝweħŝa religija ŝaħta eeweŝtees Riģā pirmāģa ĝaħŝintēni p. Kr. Apŝaħŝi, kaħdos ŝŝi eewe- ŝħanās notika, ir weħŝturŝiŝti un beħŝiħi apraŝŝiti. Tā ka Indija Riģai deeģan turu, tad jau war buħt, ka jau kaħbus ĝaħŝintēnus aģraf Riģā bijuŝŝas kaħdas ĝauŝmas par bu- diħmu, bet Riģas Riģ-ti bija pirmāis, kaŝ budŝiħmu ŝawā waiŝti atŝina par teħŝo waiŝis religiju. Tas neween kinee- ŝhu ŝinatneekus ŝuħtiħa uŝ Indiju, lai tee tur eemahģitōŝ ŝaħŝiħta un budŝiħŝiħus rakŝtus paħrtulkotu kineeŝhu walodā, bet wiŝŝ ari budŝiħus ŝinatneekus aģināja uŝ Riģu un tee neħma lŝhdj ŝawus manuŝkriħtu un raudŝija toŝ weeteem eedŝiħwoħtajeem paħarit pēeħamŝ ĝaur paħrtuŝtoģumeem. Sinams leelŝ pulks kineeŝhu, kuri deewāŝ uŝ Indiju, ka ĝa-Riģans 400, ĝirneattraoģs (+664) un ĝ-ģiģings (+713). Tapat uŝģlabajūŝeŝ daudŝu budŝiħu wahrdi, kuri paħģaģija dŝiħwot Riģā, mums pat ŝinami manuŝkriħti, kaħbus wini neħma lŝhdj, bet tee, ka leelas, Riģā aiģģaħuŝŝi boģā.

Weeħŝi to meħdja iŝtulkot ka weenaldŝibu, ka Riģa pēe- laiħŝ 3 waiŝis religijas, ka Riģaram pat ĝadā reiŝi biħis ĝaapmeklē konfužianu, taoiŝu un budŝiħu ŝweħtģiħas. Bet ŝeħ weenaldŝibu war tŝpat labi uŝŝtatit par religioŝu toleranģi (paģeħtibu) un domat, ka Riģaram ĝeb pareiŝaki wina manda- rineem ir tŝt daudŝ ŝaħraŝŝas, ka wifam religijam ir weenas tās patŝ žehlonis un weenas un tās patŝ meħrliŝ. Tas ŝe- wiŝŝŝ Riģā bija ĝluŝŝi ŝaprotams, jo wifŝas triħŝ waiŝis religijas ŝatureja maŝ dogmatu, neteħģās no aģŝeħeēs eē- deħŝŝas un wiŝwairaf noħarboģas ar dŝiħweŝ gudribu un morali.

Tapeħģ ari ŝaprotams, ka kriŝtiģu tģibu Riģā ka jaunu mahģibu neween laħpraħt uŝneħma, bet ar to kaħdu laiku aģģaģģās tŝpat paģeħtiģi ka ar budŝiħmu. Tā tās bija ar kriŝtiģeem neŝtorianeem, kuri Riģā nomģtās 7. ĝaħŝintēni un par kuru darħeem mums deħa ĝeħibu tŝtai Riģan-ŝu (ari Riģan-ŝu) pēemineħliŝ, kuruŝ tŝta žetŝ 781. g. un 1866. g. no Dr. Wŝiħamŝona tŝta ataraŝis ŝem ĝruweŝģeem. Tās ir Riģiŝte, bet ŝatura ari daŝħas rindas pa Riģiŝti. ŝaħŝ pēe-

rona ahdas rakstis, kas pehz wina tizibas wairaf neta ar zirmi eezirns un neifdehshams.

Ne reti ir ari gabijumi, kur kineets peetineetu eerawdijis sawa nama tuwumu ar gitti mahga, mana kas buhs un dfen prom, waj ari aistrauj labi tablu to, kas us wina flegshana wehderu usfchelis.

Un ta ka nu schabdas paschleptawibas aif atreebshanas tomeht gandriht weenmeht sawu mehrti safneef, tad war gan eedomatees, la kineefcheem no winam toti bail un wajaga til tur lahdam peedraudet: „pagaidi til, es pee tawa nama durwim palabrshos!“ tad preteneef paliks usreis mifstafs.

Lairtraks „Cite Chinoise“ nostahsta par scho leetu deefgan raksturigu aneldoti: Pa tiltu eet reis nabaga zefotajs. Wifa wina monta atrodas uf pleza usfifta aiffaini. Te usreis lahds norauj tam aiffaini no muguras un laifshas mult. — Atodod manu pekefi, atodod manu pekefi! sauz fchep labaina balfi aplaupitais, bet saglis, finams, neleefas nefirdot un drabsh til prom. . . Sa neatdofsi pekefi, es lehtfchu uhdeni! iffauzas weidst apfagtais. Un lahfl, ka til laupitajs ifdfr schadus mahrdus, tos atduros la meets un mer sagto mantu sem, jo tam kinā eet weenmeht flitfi, kura deht lahds nonahwejas.

Naw reti pat tee gabijumi, kad kineets, kura deht lahds nonahwejees, fchitras ari tublin pats no fchis pafauls, jo teefafchanaes, kas zaur pretineefa nahwi zefas, mahfa til daufd naudas, la aprij dafchref wifu mantibu un bes tam ari usfurefchanaes kineefchu zeetumos, wina fpihdshinaschanaes pee no-pratinaschanaam, wina fodi u. t. t., ir til breefmigi, ta dafcham ifleefas nudeen labafi ifbehti wifam tam us reis nogalinajotees.

Zofa deht waretu wehl minet, ka daufdu kineefchu paschleptawu pehdeje wahrdi efot — nofchepfchana, ka wini newarejufchi atreebtees zaur sawu nahwi wehl otram eenatneefam, bet bijis japaleef pee weena ween! (Ta tad tee labprahit mirtu i wairaf reis, ja til ween waretu.)

Ne mafaf interefantni aplufhot, la eet dafchbrhd kineefchu fchaitulem, kuru usfifta ari pawifam otradi neta muhsu fchaito „fifchu laupitaju“. Pee mums, la finams, jaunkundse top toti interefanta, ja winas deht lahds ifaizina otru uf diwkauju, waj ari nonahwejas no winas balidam rojinam „turwi“ dabujis. Wifmaf tadeht fewi palabrtees neweena fchaitulem pee mums i domat nedomas. Ne ta eet kinā, tur fchaitulem grufhata dshwe, la to peerahda fefofchis Dr. Mantinjona nostahstis: Schadai fefingas weegprahitigai fchaitulei bija diwi peelhufjeji. Weens no wineem, manidams, ka wina dabrgala ifturas pret otru daufd mifhafi, nehma leetr til leela mehra pee firds, ka — eenehma opiju un fchlehtas pawifam no fchis behdu pafauls, tur tos neatada jauts pre-mihleflibas laimi, atstahdams sawam lihdszenfonim baudit fcho laimi pilnigi un netrauzeti.

Wifur zitur lihdszenfonim buhtu gan ari laime usfeefufje, tital ne kinā, tur pehz wina konfurenta paschleptawibas eefahfas gara jo gara teefas ifmellefchana, lahdu ameflu deht tas nogalinajees. Un ta ka nu wif fchaito ameflu, tad konfurentam kerat pee ahdas un fauz pee atbidibas. Ne ilgi domajis, nospreesh ari tas greest muguru fchait wiltus pafauli.

Pee mums nu schahda fchaitule, kuras deht nonahwejas diwi weenteefchi eemihlefufchees wifreeshchi, buhtu tapafe par deenas waront, bet fefingā ta — pajteif ari eefdert opiju un fteidfas abeem mihletajem lihds us zitu pafauli, jo labi fin, ta pehz otra sawa peelhufjeja nahwes ta ar fweiftu ahdu wafa netifs.

Loti daufd eemeflu dfen katra gabu fimteem un tuhflto-fcheem kineefchu fchitrees no fchis pafauls. Beewilta jawnawa, „ragains“ wifrs, fceeweete, kas eelaidufes ar eiropeeti — wif tee kerat tublin, tilhifds leeta nahf gajfma, pee wirwes waj ari les upē.

Schahdu tahdu listu, la bankrotā kiefchana, uguns-grehtu, pilnigu nerafchu, pluhdus, jahdfibu u. t. t. ari nemehts kineets pahzreest, bet teiz labaf pawifam „ar Deewu“ fchait pafauli.

Mufhu 19. gabu fimtena fahfuma bija wehl leela mode atraitnu labprahitiga paschleptawiba, bet tagad ta noteef deefgan reti, lai gan ari wehl tagad atraitnu liktenis tur toti gahf, jo ta paleef ari pehz wihra nahwes wina gimenē sem wihra mahtes pahtagas, la pilniga wehdfene. Winas paschas wejafceem us to naw wairas nelahdu teefibu. Dtreif pee wihra ifeet ta nedrihtfi, jo ta buhtu leela un nepeedadama nelaita peeminas apwainofchana.

Agraf pate waldiba pamudinaja atraitnes us paschleptawibu, lai fatifstos ar sawu wihrinu zita pafaulē. Ta peemehram fwinigam nahwes gahjeenam ufzehla ifhpfchus goda wahrtus un atraitnei par peemtinu tita pee mahju altara us mufhifgeem laifceem glabata ifhpfcha no pascha kiefara afufhita goda tahpelite ar paschleptawes uflawu par winas ufzibitu sawam wihram, ufzibitu lihds nahwei. — Bet kad 1829. gada kiefars Young-Afchens redseja, ka leeta top par traktu, ka atraitnes fahf dotees bareem nahwe, lahrodamas pehz goda wahrtiem un goda tahpelem, tad tas iflaida pawehli, ka nu wairas neweena paschleptawes no wina neta nedabufis. Tas lihdfjeja. Nahwes lahpe pahrgahja tublin.

Mufhu deenas weenigee pamudinajumu atraitnem nahwe dotees ir tital flawa wifa apfaimē un laufchu gawiles par fipro ufzibitu sawam wihram.

Weens no labafceem kinas pafinejem J. Doodlittis aprafna fefofchi schahdu atraitnu pehdejo zefu: „Noteifras deenas ribta atraitne, kas pafinojufe, ka wina grib ar sawu wihru jaweenotees zita pafaulē, dodas us fwehtmizu, kas zelta tilumigam fceeweetem par gobu. Tur ta fwehtpina wihratu. Wehlat, dabrgalās drehbes rehptu, ar puka wainagu rokās, to wehja us lepna fchelkzi par galwenafam pilfshas eelam. Wehlat, ap pusdeenas laitu ta ufshapa us ifhpfcha, winas mahjas preefchā ufzelta paaugflinajuma, palaitija us wifam fchepdam debefo pufem druftu uhdena un ifswaidija gaudus. Tad, us trehta nofehdufes, nollaufjās, ka winas radeneefi, finams tital formās deht, to tuhds palit wehl fche pat fchini pafaulē, wina deht. Tad ta ufshapa us fchifcha sem karata-wam, uhdfiga fchepfchitlam, aplita tur karajofchos zilpu ap latu, pafpedra foliti ar lahju nojt un — bija driht ar sawu mihlo wihrinu wina pafaulē saweena.

Agraf pee schahdam zeremonijam peedalijas ari mandarini, kas purahdija schahdam paschleptawem — waronem

fawu zeenibu, preefch winam semē krichtot, bet te nu weenai no atraitnem eenahja prahta ar refnajeem, uspubtigeem mandarineem druftu pajofot (fceeweefchi jau mihl fchelmibu ne til ween pee mums, bet ari kinā). — Schi atraitnes kundse proteet iffludinajo, ka ta grib ar sawu mihlo wihrinu nahwe saweenotees, litas fewi ifnehfatees pa wifu pilfshetu, peenehna paschafinigi wifas kauschu gawiles, ufshapa us fawa „fchafota“, bet tilhifds mandarini nofrita tas preefchā semē un fawa refnuma deht til ar publem atfal ufzehlās, muhsu warone paflubinaja publikai par jo leetu jaurtriba, ka ta efot to leetu pahrdomajufe un gribot labaf palit wehl fchini pafchā pafaulē. War gan domat, zil pifft bija mandarini par sawu ifnerofchana. No ta laika tee fargajotees rahbittees pee atraitnu fwinigam palabrshanaam.

Parifes pafauls ifstahde.

XII.

Kreewijas fcholotaji Elifejas pili. Ka jau sawa pirmā wehstulē aprahdiju, us Parifes ifstahdi atraufufcheem Kreewijas fcholotajem teef parahdits daufd laipnibas un weefmiflības. Starp zitu ari republikas presidentis us 31. (18.) juliju bij ufziginajis tos pee fewis Elifejas pili. Kahdas deenas eepreefch tita ifbalitas eefjas faktees, us turam tita ufzefititi ufziginajuma warbri. Bes tam pee frufhtim bija japeefprahuf freewu-franfchu nazionalās ifbmites (Kreewijas ehrglis un Franzijas trihstrahfu bantite). Ifi preefch pulsten 5 pehz pusdeenas no Schana Watifa Se (San) fcholas, tur pa ifstahdes laitu peemahfojam, nonahjam Elifejas pili. No pagalma us pilē eefchējam telpam ned plafchās trepes, apfahfas farkanam fegam. No garde-robes iftabas pa lahdam neleefam iftabam, ifgrejnotam marmora ftatujam, fchokultureem un ziteem deforatiwās mahflas rajofjumeem nonahjam leela garā fahle, tur atradam preefchā daufd lungu un damu. Ifrahdijas, ka tee un tas ir Parifes fcholotaju un fcholu pahrwaldes repreifentanti. Muhs ufziginaja eet tablat us ta fahfuo leelo fwehtu fahli (la grande salle des fetes de l'Elysée). Tur mums bija janofshajas no eefjas pa labo rofu, fameht pa kreifo rofu, mums preti, noftahjās franfufchi. Te wifpirm 3. P. Rowalewffis, Kreewijas tautas apgajfmoschanaes miniftrijas delegats un I. un III. (tautas apgajfimiba un finatru un mahflas lihdsfeki) grupu preefchneef mums ftahdija preefchā ifstahdes Kreewijas nodatas generalfomifaru fchaju Zenifchewu un wina palihu M. B. Wuifchu.

Ejam fwehtu fahle ufzawejufchees warbuht minutes 5, tad dšrdam paflubinajumu deefgan ftaad balfi: le President de la Republique! un tublin pehz tam tautas apgajfroschanaes miniftra Leiga un zitu amata wihru pawadiba eenahf presidentis Lubē. Wifich neleeta auguma, jau labi firmu bahrdu un pafirmeem mateem, ifflatas wejats, neta wina efam paradufchi redset us bildem. Wina ifturefchanaes weenfahrfcha, fchirniga.

Wifpirm 5. hā runā pee presidenta greefchas Schano, Parifes fcholu infpektors un presidentis komiteja preefch Kreewijas fcholotaju janewifchanaes. Stahdidams republikas presidentam preefchā Kreewijas fcholotajus, kas nahlfuchi rediet ifstahdi un if fewifchi eepafihtees ar ifstahdes pedagogiffo nodatu, Schano lungs aprahda, ka dshfchanaes atibhit aubfchenu firdis un prahit efot wifu pedagogu fopiga dshfchanaes. Til fchirniga labrtā ufneemams pee fewis reifā Kreewijas un Parifes pedagogus, presidenta lungs parahdot sawas fimpatijas fcheem pedagogu fopejeem mehrtiem. Lai presidenta lungs, ta tas walifs galwa (chef), sem luas wadibas titufi atwehrtā fchi leela genija, mahflas un finatru manifftahija (ifstahde), fanemot Kreewijas un Franzijas pedagogu fopejos godbijigos un patejigos fweizijnajumus.

Pehz tam ifstahdes Kreewijas pedagogiflas nodatas preefchneef un Kreewijas tautas apgajfmoschanaes miniftrijas delegats 3. P. Rowalewffa lungs, ari norahdidams us ifstahdes fwarigo nofimi, ifhajija presidentam, ka frantfchu tautas galwai, patejizbu par to weefmiflibu, kura Parifē teefot parahdita Kreewijas fcholotajem. Fcholotaji atgrefchifchotees atpatal us sawu tehwiu ar dšitām gandaribas jubtam un dshwee eefpabi no wifa redsetā dofhot winaem jaunus fpehtus preefch daribibas ifglifhības laufā.

Atteedamees us Schano un Rowalewffa lungu runam, republikas presidentis atbid, ka wifich preezajotees redset pee fewis Kreewijas pedagogus, ka ari delegatus no Parifes un Senas departamenta fcholam. Ifstahdes mehrtis buhshot fahneegts, ja ifstahde buhshot weizijnajufe ideju ifplatifchanaes, ja wina buhshot tuwinajufe dafchadu tautu representantus, ja wina buhshot bijufe par ftarptautifku un fawflarpeju humanitates un folidaritates fcholu. Presidenta runai fefoja dshwa plaufchlinaschana.

Druftu wehlat par republikas presidentu paschu dafchu damu pawadiba eenahja fahle presidenta fundse. No Kreewijas fcholotajam pawifhtam fwehtdeenas fcholu dibinataja Alfchewffajaja pafneefia presidentu fundsei krahfchu buketi.

Eeluhgtaju ftarpā, no frantfchu pufes, ftarp ziteem atradas Grears, Parifes uniwersitates (Sorbonas) rektors; de Selms, Senas preefktis; Dejhans, Franzijas tautas apgajfmoschanaes miniftrijas kabinetā preefchneef; Weje, widejo mahzibas eeflahfchu direktors; Dtrans, Sehnas generalfekretars; Weborē, Parifes pilfshas fcholu direktors un ziti.

Pehz augfchā minetam runam un pehz tam, kad republikaes presidentis bija apgahjis fahli, druftu palawedamees pee latras fcholotaju grupas, weefus ufziginaja us bujetes fahli, tur tos pazeenaja ar fchampanceeti un ufkofchameem. Knafs Zenifchews ufzajua laimes republikas presidentam, republikas presidentis Kreewijas Keifaram un Keifareenei. Pehz tam fefoja laimes ufzautumi Kreewijas un Franzijas fcholotajem u. t. j. pr.

Pafatgajufchees ari pa jauts Elifejas pils partu, fcholotaji atfahja Elifejas pili eefufiminati no republikas presidentā laipnibas un weefmiflības.

Uf Parifi, us pafauls ifstahdi.

I.

Uf tureeni, tur neredseta krahfchuma mirdsums rotajas, tur mahfla un finatne rahda sawu fpehju, tur no wifam pafauls malam fatopotu labakee darbi, to ween zilweta prahts

un rotas war radit un augi, to semes mahtes fchepis fchepi ifdot no fceemekeem lihds ftarftajam tropam un atfal tablat lihds aufftatajam semem, tur wifis fahfingit fneegā un ledū. Wifur pafauli mehš waram aptwert pafauls ifstahde, ftatit kulturos tautu leelifstos mahflas un tehnifas darbus, dabrgatos grefnumus, kas atradis weetu karalifstas pilis, rediet dafchadas tautas un eepafihtees ar wina eerafcham un fpehjam. Kur tildaufd mijfonu naudas ifdotees preefch ifstahdes fchifhofchanaes, tad faprotams, ka tur ari wajaga buht laim leeliflam. — Uf tureeni dotees lai neefam kuhtri un lai nedomajam, ka ar teem ifbewumeem, kas wajadfigi preefch pafauls ifstahdes, jau buhfm daufd fo aiflaupijufchi, tad nebraufim. — Parife saweem weefceem tagad pafneef til daufd, ka to lehti wairas zitur neatradihm, tadeht lam ween eefpehja lai nefstojas! Daufdus, kuri gan loti wehletos us pafauls ifstahdi nofhuht attura bailes, la ifbewumi buhs til leeli, ka tee pahrspehs wina budfchetu — fewifchi tas gadas tahdeem, kuri wehl naw daufd zefofufchi, tee baidas no fcha, baidas no ta, kur wifur teem naudas newajadsetu un fahf fahfchinat wifpirmis pawifam newajadfigus ifbewumus — la wajadsetu wehl eegabdatees, lahduš jaunus grefnus apgehrtus — par fureem tad ifnahf tahds rehflis, zil maffatu prahtigi ribhofotees no Rigas wifis Parifes ifstahdes apfefojums. Ta gadas, ka daufdi, tureem buhtu eefpehjam us Parifi nofhuht, paleef atpatal. Fchee newajadfigee ifbewumi par jauneeem grefneem apgehrtiem taini fceeweetes fpeesh palit mahjās, tadeht ari Parifes zefineefos fateeflam wairaf lungus, neta damas. Un waj gan fceeweetes mafaf wehlas Parifes krahfchumus rediet neta wifreeshchi? Bet fceeweetes attura eedomas, ka Parifē drihtfi rahditees tital toti grefnos apgehrtos un dafchas tahdas, kas ari to fpehtu, atfal baidas tadeht turp dotees, ka domā Parifi pahraf lahju pahrpilditu un to wahrigai wefelibai warbuht dafchu reij nahftos grufhali, tad nofufufchās lahjinās un azumifli naw fufhrmana pee rotas u. t. t. Bet par tahdam leetam nu pawifam naw fo baiditees — fas grib brautt, lai nopeetni apflatitu ifstahdi un apflatitu ari zitas Parifes eewehrojamas weetas un pilis, tur Franzijas karati ar sawam karaleeneem un dafitajam wifleelafos grefnumos mahfojufchi — tad netaf naw wajadfigs, grefnu apgehrtu, peeteet ari damam jau ar weenu paschu glifhu weenfahrfchu apgehrtu un lahdam pahra blufhem — un ja daufd grib, tad panem wehl weenu weenfahrfchu apgehrtu lihds, bet wairaf ari netaf ne, tas buhtu tital leets apgrufhtinajums zefojuma. Bagatās angletees un zitas damas, kas wairaf zefofufchās un fimo, ka wif omuligali zefot, apmekle Parifi glufchi weenfahrfchās formās apgehrtos, gludi fchabrti bes lahda rotajuma, blufhe un ifha jazina, kuru ufweht, kad metas wehlati, ari weenfahrfchās formās zepurite tital ar lentu gludi aplita, tahds bagato zefineefschu apgehrtos pafauls ifstahde — netaf no grefnuma, tital weenfahrfchās glifhums un dafkums, sawus grefnos apgehrtus tas aifhaji mahjās, jo daufd patifhamafi ftatigat un brautt weenfahrfchā apgehrtā, kas lehti nefahofajās. Saprotams, ka Parifē fateeflam jau ari loti grefni gehrtas damas, bet tas ir paschas parifeetes, zefineefes turpretim gehrtas weenfahrfchi, lai ari tur tas eetu, ifstahde, pilis waj teatros un operā. Jadomā taitfchu, ka mehš eiam ifstahdito rediet, ne ifstahditees un tadeht warom grefnos apgehrtus atfahf mahjās un apgehrtu deht mums naw jauni rehflini jataifa — ja redi, ka naudas peeteet, tad jau ari wehl laika paschā Parifē fchaitis apgehrtus eegabdatees, fas tur dabujami gatami un lehtati la pee mums. Tam kundsem, kuras aif wahrigas wefelibas neederfchinas us Parifi brautt, ari war teift, ka winam sawas lahjinās nebuhs pahrafti janopuble, jo fufhrmanu ir tagad Parifē deefgan un ari paschās ifstahdes telpās tam naw lahjam jaect, jo war omuligali atfehlftees krehflā un liff ftumtees tur patifhtas un ta fchodot ween wifu apflatit. Saprotams, ka tahdejadi nu wairaf ifdofchana neta kad war wifur dubifhigi eet lahjam, bet ari tas preefs jau naw til pahraf dabrgs — fufhrmanis brauz 4-5 werstes par 2 frantceem (75 tap.) un krehflu ftahmeji pa ifstahdes telpam tadeht, ka wina til daufd, fahlfhastami deefgan lehti. Ifstahde ari netuhfti krehflu, tur atfehlftees tad peefufis ir foli, kuri par brijuru un krehfli, kuras war noihret weenalga zil ilgi tihfas fchodet par 10-15 fantimeem. Dafchadi atfpidfinajumi, ka uflofchamee un dshreeni ir ifstahde wifas malu malās, pee tam teem pa leelakai dalai zena flahf, tahdejadi fweifchineef, pirms tas wehlas fo baidit, jau eepreefch war apfehlnat, zil tam mafas.

No eekfchjemes.

a) Waldibas leetas.

Paaugflinatī pehz nedeeneem gadeem: Kurfemes afzifes waldes: wezafais fchitata kontroleeris Brantfchaninows — par kolegiju fekretaru, un uftrauga jannafais palihgs Terfifis — par gubernas fekretaru.

Misfkomandets Zehsu apr. 2. ezirkna semneku leetu komisars Sobolewskis un Bilandi un wina amata ispidi- fchana udbota fewischi uderwumu eerehdnim pee Widjemes gubernatora Szwakam.

Cezelti: Breeules pasta-telegrafa kantora paslijons S. Jansons par VI. skiras eerehdni; A. Rehwalds un Bil- helmina Bergman par VI. skiras pasta-telegrafa eerehdneem pee Rigas kantora; Bernawas kantora V. skiras eerehdnis Wihtolinsch un VI. — Kofelnikows un Boiko, Rigas kantora VI. skiras eerehdni K. Tomarings un J. Bergmanjons: pirmis par IV., fefofchee trihs par V. un pehdejais par VI. skiras eerehdni Riass kantori.

Sudraba medalas ar usraflu „par newainotu de- nestu polizija“, nehjojamas uf krutim pee Annas lentes, da- bujuschas fefofchas personas: Rigas pilsehtas polizija: gor- dowojs D. Buschmans, S. Franzelitis, S. Waleiso, J. Samofs un J. Alfne un ugunsdsehejs J. Karvelis; Rigas peldu weetu polizija: uradniks R. Weestfchunas un gorodowojs: M. Jotawewitsch, K. Schimlewitsch, Fr. Kengris un J. Tschawars; Rigas aprinka polizija: uradniks Schutinis; Wallas aprinka polizija: uradniks D. Muffs, P. Spranzmans un P. Keiws; Rigas ostas polizija: fargi A. Sarinsch, J. Janlowstis, E. Kowalenok, A. Braulinsch, P. Breiwo, M. Saufinsch, J. Adamjons un M. Sefchepowstis.

Upstiprinati: Kuldigā par pilsehtas waldes lozekli N. Sewlampjews un par pilsehtas galwas amata ispiditaju G. Holliens; Klusle par pilsehtas wejala palihgu Ladisfchews; Sektabschate par pilsehtas waldes lozekli D. Kanepejs; Do- belē par pilsehtas wejala palihgu B. fon Refons.

b) Baltijas notifikumi.

Widjemes lauku eedshwotaju statistika.

Widjemes gubernas statistiskas komitejas sekretara B. Vo- gela lga isdodomā „Widjemes gubernas statistisko materialu trahuma“ jaunataja burtinā atronam plāschai isstrahdats statistiskas finans par Widjemes eedshwotaju staitu, pil- sehtas lihdsi neeerehkinot. Pehz scham finam lauku eedshwotaju staitis Widjemē pehdejos 17 gados audis titai par 25,089 dwehselem, t. i. par 1,476 dwehselem jeb 0,17 gada. 1882. gada Widjemes lauku eedshwotaju lopsstais lihdsinajas 652,152 un 1899. g. — 877,241. Pehdejo desmit gabu laiku draudis igadus ir dsumuschi zaurmebra 21,705 behrni un miruschas 13,982 personas. Schee staiti, kuri, blatus minot, atteezas gan titai uf luteranu draudjem, rahda, ta eedshwotaju staitis zaurmebra igadus dabiska lahrtā ir pawairojees par 7,723 personam. Ta ta japeenem, ta pareisizigo staitis buhs tahda pascha samehca pawairojees (ja wehl ne augstata, tapeh z ta behrni no jautkam laulibam teel ari pareisiziba krisiti) un wina (pareisizigo) staitis Widjemē sneedzas pee 167,000 dwehselem, tad nebuhs eewehrojama kuhdshinanas, ja Widjemes lauku eedshwotaju igadejo dabisko pecaugumu peenemam uf 9,268 personam. Bet no scham, ta is augischeem staitkem redsams dsimtene ir palituschas tit 1476 personas (par tahdu staiti lauku eedshwotaju staitis wispahrigi ir gada laiku wairojees), t. i. titat sestā data, tamerh wif ziti — peegas sestadas — ir waj nu uf pilsehtam, waj uf zitam gubernam aigahjuschi. Luteranu lauku eedshwotaju dsimstibas staitlis ir apmebram 30 uf uf 1000 personam un mirstibas staitlis apmebram 19 uf uf 1000 personam.

Do Dubultem. Ka saglis gridedams kehrejem isbehti, dachureij ir lizees upē eefschā, zeriba pahpehdet pahp upi un ta glahbtees no wajatajeem, tas gan ir wairat reis preefchā nahjis, bet ta garnadhis wehledamees isprunt wajataju nageem leelas jubka eefschā un pelu uf dskumu, tas gan laitam Dubultis ir pirmo reis preefchā nahjis. Bagahjuschi festsdena jubmalas polizija bij arzeetinajufe tahdu S. no Majoreem pulstena sahdsibas dehl un eewetojufe pee polizijas zeetuma. Tur „selim“ nebij wisai omuligi bijis un tahdeht tas bij israudzijas isdewigu brihdi un laidis lekas wala. Tit tanu nelaimi: Dubultu polizija bij tuhdat pamanijufe garpirkstaina ispruschānu no trahfina un dewufes behglm uf pehdam pakat un pee tam tit isweizigi, ta pee „Marienbades“ ta jau to bij aplenkufe no trim pusem un pehdam tit wehl atlizees swabads zefsch uf jubru, uf fureeni tas ari tad dewees un lizees peldu dsikumā eefschā. Kamehr gubstijati dabujuschi laiwu un litufchees behglm pakat, tilmehr schis jau bijis tahdu puswersti eepeldejis jubru un tur tas tapis sagubstis.

Do Zehsim. Zehsu aplahetnei ari nahkas laba daka no Widjemes = Schweizijas gada. Jau pate pilsehtinas eefschene, bef Gaujas mahmulinas romantisfkeem krasteem un gramam peewiziga, ta zauri gabhejs labprah gribetu patai- gatees pa winas eelam un noprozeatees par winas loscheem dabfneem un dahchadeem grefneem nameem. Dahfneezibas finā, waretu fazit, Zehsis ir preefchā dahchā leelafat pilsehtinai. Neefstaitot labu datu dahfneefus-fpezialistis ar wina dahf- neezibam, atronam waj pee if latra nama leelatu, waj mofaju glihti ufteyit dabfneem. Nu, tas jau ween atstahj labu eefspaidu. Bef tam wehl „Alekscha“ parks, ar dihi widu un welofpedistu zeku ap to, ar sawu luplo tofu ehnu fargajis pilsehtneefus-pastagatajus no tweizejofcheem saules stareem. Druzim atstatafu no pirmaja atkal atrodas „Pils“ parks. Schis gan publikat naw ta peeejams — naw atlahstis ta pirmis, bet par maf lapeifam toteef dabun wairat jauluma bandit. Wairat weena parla mala atronas dihsis, ihsti pa- prahws ar struhflaku widu. Lihdschu loifschu zeki eet pa kra- steem un lejam pa dwestro tofu ehnu, tur tad ta fahflos „lustufchos“ atkal naw atpufstees. 1892. gada ari Wina Keisarista Augstiba Leelnafs Wladimirs Aleksandrowitsch scho jaulo dabru apmellejis, atstahdams par peemnu ar pascha rofu dehsitu ofolu djeffs eefchogojumā ar schahdu usraflu: „Дубъ отогъ посаженъ Его Императорскимъ Высочествомъ Великимъ Княземъ Владимромъ Алек- сандровичемъ 8. Юля 1892. г.“ Zitadati paleef ap fici, kad eeejam pils wezās drupās. — Prahs nogrimst pagahne, gridedams isfinat winas nosfehupumaino un afnaino gaitu. Weetam redjami faktufschō pagrabu zaurumi, kas — eedomā- jotees wezōs nosfahstus, ta te mojit un wahrdstinati daudf itafnu un netaifnu nosfedneeku — statitajam schaufmigi uf- staiti. Weenā no pils ta fahfkeem „rundeem“ ufurejufchās deefgan wefelas telpas ar welweteem greesteem, pahmainus ar gangeem, pasfehptumem un logeem. Par tahdeem 80 pa-

fahpeeneem, pa rinkweidigam trepem — lihdsigās wintem, war nokufht paschā „rundeem“ galā, tur tad wehl pahahpjotees uf pehdejā paaugstinajuma war eeraudstit plāschu aplahrti. Par pils dibinashanu ihsti skatru siu naw atronams, bet ta pastahwofcha ta teel jau mineta 1207. un 1208. gadā. Ari soberu braktu ordenim Zehsis bijufschō sawu laiku rokās. 1201. gada biskaps Alberts atwedis trescho daku no Wid- semes sobenu braktu ordenim par dascheem isdariteem un is- darameem palapojumeem. Uf ta tad ari Zehsis nahfufschō scho rokās, tur tad tee ismelledeamees galwenato weetu, ap- metufchees wezājā pif. Domā, ta schi atradufes no tagade- jās pilsehtinas tahdas 7 werstes. Pehz zitu wehsturneeku domam, peem. Arndta — Zehsu pilsehta un tagadejā pils buhweta jeb dibinata 1224. gada no ordena mestra Wolkwina. Wehlat, 1577. gada schi pate pils tikufe ipostita no Jwana Breesmiga; ari wehlat ta daudf zeetufe no fara un uguns breesmam. — Blatus wezajeem muhreem ufzels jaunlaifu palofdarinajums. Pifli twumā pazelas Sw. Zabna basnija ar tahlu redsamu torni, usbuhweta 1282. gada. Basnija at- rodas dahdu eewehrojumu wibru kapi, ta Plettenberga u. z. Kad 1898. gada basniju padfstinaja, tad tajā bija atrodami wairums dahchadu faulu. Stahsta, ta agrafos faros eeweh- rojamafe farewji ar wifsewu firgeem te aprasti. Schogad nu atkal basnijas ahropuf islabo. — Rabdu puswersti uf deen- widus austrumeem redsama Dr. Hollandera dibinata skola, Birfenrub — Behrsaine, kura sawus flawas laikus pah- dsihwojufe, tagad flehgtā. Buhdama jaulā widuji, ar behr- seem un augstu lofeem apstahdita wina latru gabu sawās ehrtās telpās usnem wairumu „wafarneeku“, gan no tuwee- nes, gan tahleenes. Turpat stolas preefchā dshwā eefchog- jumā atrodas stolas dibinataja Dr. Hollandera statuja. Rabdu wersti tablafu, Gaujas mahmulinas jaulos kraftos atronam daudfahrt godinato „Silku gramu“, kas ari da- scheem ribfneefkeem — beedribam, buhs pasfhtama ar iee- schānu sahums uf tejeeni. Sawa jaula isflata pehz te pa- schānu buhwet wairat wafarneifschu. Ne tik ween dabas mah- mulina sawu rofu te bagatigi atwehrufe, bet ari amatneezibas un ruhpeezibas Zehsis manama dshwā rokā.

Welnahbols.

Do Leelā pagasta. Pee Leelā pagasta aipebrn tifa peeweenoti Diolu, Lauberes, Sahdneses un Webreneš pagasti un tagad kopigi sauzas par Leelo pagastu. Muhfu pagastā 5 pagastu stolas, no kuzām wiswairat teel flaweta Leelās muifchās (Eisenhof) skola. Schi skola muifu mofa isgibto- schanas darbā zhtigi un nenogurloschi strahdā jau tahdas 13 gadus R. Auzina lgs, kufsch wahda pilnā finā atshlams par faprahrtigu un zhtigu darbneeku. — Kaut gan par tai- samo teefas mahju galgi nospreeis, un no pagasta nedofu mafatajeem preefch teefas mahjas teel nodofki nemti, tad tomehr ta wehl neteel taifsta, ne ari preefch tās materials gahdats. Ja teefas mahja buhtu nepezeeschami wajadshga, tad ari netiftu nelas schi leetā lawets, bef schim- brishcham ta ir gluschi pezeeschama, jo pagasta darišanas un teefas sehdtes teel noturetas Leelā muifschā, ta souktajā „lejas ehrebegi“, kura dahchās istabas pagasta wajadshbam muifschās dsimitungs A. Selmers atmehejis par brihwu. Lihds brand- wihna monopola eeweschānai teefas laudim bija deefgan labi, jo muifschā bija krodinisch, kura tee netif ween la slaptes wa- reja dshst, bet ari atrasi pajumti, bet tagad tas ir zeeti un w arbuht ari neatewehrufe preefch islahpufcheem alkohola dsh- rejeem. — Pehdejos gados schejeeneefchi wairat peefopj mo- derneezibu un tagad latrā leelafā fainneezibā atrodams peena nofchotajis — zentrifuga, jeb tā to mehds fahkt „zenteris“. Buhtu jau labi, bet atkal pee ta slahst jaunš launums, jo kura fainneezibā „zenteris“, pee ta fainneeta negrib dshwot deeneefneeki, tapeh z ta „zenteris“ nofchotajis peens newefe- ligs, wehderam slahdbis un nespehzijs ufsturs. Pawasars pa „deramu laiku“ kalpu allasch dsid faham: „Es labprah pee fawa tagadeja fainneeta dshwotu, ja wina mahjā nebuhtu tas „zenteris“. Man finams tahds fainneeks, pee kura tahds puifis kalpu pats ar sawu ufsturu. Schim puifim alga: 150 rbl. un pee scheem fainneeks dod semi dahdu puhru fartupefu eefstahdshchānai. L. Kalmis.

Burtneeku apgabala preefch trim gadeem bija sipri fajuhtams gahjeju un pusgraudneeku truhlums, kamehr pehdeja laika to netruhfst. Zehlonis schi parahdbai, pehz „Nordbl. Zeigās“ domam, efot tas, ta daudfi, kas preefch pahra gadeem pahrdewa wifu fann bujumu un dewās uf Wigu laimi mellest, tagad atgreefufchees atpafat. Bef tam fainneeki tagad efot ari daudf humanati nekā agraf, wini laitam fahijufchees no kalpu truhluma un tapeh z dodot pehde- jeem labatu pahrtitu un ari leelatu brihwibu pee agras ufzel- shchānas un wehlas apgulshchānas, pa fwehtheenam lafot teem preefchā laiftrahstus un derigas grahmatas. Zitōs Widjemes apwidos, ta Mahlpil, kalpu truhlums atkal toti leels, kaut gan wimeem tur itpat leela brihwiba tā zitur. — Sweja schogad Burtneeku efekā efot toti isdewigā, lihdsitas un zitās swis ikdeenas dabu leelafā pulkā un pat plauschus gadas ipwilt, lai gan tee pa wafaru toti reti dabonami. Kas sihmejas uf rufschu, tad rudju un meechu schogad papilnam, ta femtopis to igus gadus naw peerefejis. Rudju salmi gari un refni; lopu ehdamā truhlums nahfufschā seemā gan neparahdijees.

Do Moskeem. Julija mehneji no mums schlihrās weetejas miniferijas stolas skolotajs Dsolina lgs, kufsch muifu widu peezus gadus smehtigi darbojās. Uf gahjeju toti nofchehlojam, jo wifsch bij netil kreetnis skolotajs, bet ari zhtigs darbimeeks ahprus stolas, pagastā fahfshwē. Dahsch labs padoms un derigs, pahrtreziinosch mahres zaur D. lga aifeeschānu buhs aplufis. Nowehlam zhtigam darbineetam ari wina tagadejā weetā jaulas sefmes Wairatu rofkeefschu wahrdā A. E.—ts.

Widjemē no 15. lihds 22 jul. fahfima: ar Sibrijas mehri 11 firgi un 10 gowis, nosprahga no pirmajeem 2, no otrajām 8; ar mutes febrgu 75 leelopi, no kureem 1 nolahwa, 35 aitas un 12 zuhkas, no pehdejām 3 nosprahga: ar zuhfu rofi 11 zuhkas, kuras wifus nosprahga.

c) Do zitām Kreewijas pusem.

Do Peterburgas. („Kreewu tel. agent.“ finojums). Wina Majestatem Keisaram un Keisarenei Aleksandrai Feodorownai lihds ar Wina Keisaristam Augstibam Leelnafu Eronamanteneeku Michailu Nikolajewitschu un Leelnafu

Georgiju Michailowitschu ar Augsto Laulatu Draudim, Leelnafu Mariju Georgijewnu un Greelijas prinzi Nikolaju labpatita 9. aug. sch. g. atgreestees no leelajem manewreem. No wofkala Wina Keisaristas Majestates dewās uf Weh- sandriju.

— Winas Majestate Keisarene Mahte Marija Feodo- rowna eeradās Winas Keisaristas Augstibas Leelnafes Dgas Aleksandrownas pawadiba 8. augustā Helsingorā un pehz apfweizinaschānas ar Wina Majestati Danijas larali un karalisko gimeni aifbrauzā uf Fredensborgu.

— Militarmahzibas eefshchū audfseku pazelshchānu par ofizeereem notifa 9. augustā.

— Sestdeen, 12. augustā sch. g. Wina Maje- statei Keisaram labpatita peenemt au- dienzē Peterhofas pifl Deenwidus Afritas re- publikas fuhnti Dr. Leidju.

— Rabda Wisaugstafā pawehle nofafa, ta eewehreju ahfahrtējos isdewumus, kuri zehlfufchees zaur notifumeem tablajos aufrumos, aljise ir japaugstina u- wihna, tabaka un spirta. Schis atzies paugstino- najums nahfs spehā no 16. augusta sch. g. — Tablat, is- studinata Wisaugstafā pawehle, ta uf prejem, kuras Amurā apgabala teel eewestas no ahfjemeem ir nemama mita.

Par usraflu pabrgrufschānu uf walis kre- ditbiletēm. Ispidot finantschu ministram 14. novemberi 1897. g. doto Wisaugstafā pawehli par usraflu pabrgruf- schānu uf walis kreditbiletēm, tagad uf walis bankas no 1. aprila un 19. maja 1900. gada islawsto 25 rbl. kreditbiletu (pehz 7. februarī 1892. g. Wisaugstati apstiprinata paranga) un 3 rbl. kreditbiletu (pehz 27. novemberi 1887. g. Wisaug- stati apstiprinata paranga) uf labās pufes ir usdrufata schi biletu wehrtiba: „Двадцать пять рублей“ (Dwehfemti peezi rubli) un „Три рубля“ (Trihs rubli) un schahds uf- wafis: Государственный банк размѣняетъ кредитные билеты на золотую монету безъ ограничения суммъ (1 rub. = 1/10 имперіала, содержитъ 17,424 долей чистаго золота). (Walīs banka ismaina kreditbiletēs pre- felta naudu bef sumās aprobehdshchānas. 1 rbl. = 1/10 imperiala un fatur 17,424 dakas flaidra felta). Uf biletē treifās pufes nodrufati fefofchi usraffii:

- 1) Walīs kreditbiletē apmainishāna felta nauda teel nodroschinata ar wifās walīs ipahschumu.
- 2) Walīs kreditbiletēs zirkulē wifā walī weenlihdsigi ar felta naudu.
- 3) Par kreditbiletu palatāifschānu wainigeē jaudē wifās fahfetas teefšas un teel aifshubiti pee spaidu darbeem.

Augshcho pawehli finantschu ministris 6. julijā 1900. g. pasinoja walboscham fenatam dehl isfludinashchānas.

Zelu ministris, knas Chilkows schinis deenas aifbrauzis no Peterburgas personigirewidet Sibi- rijas dielshchu.

Kreditestahdem finantschu ministris laidis zirkular. lai tās pee ilga kredita isofschānas it ipahschū uf grun- gabaleem un nameem pilsehtās pret fihlu fihmem un obligā- zijām ir toti usmanigos. Tas daries tahdeht, lai nowehlam scho papiru zenu jo turpmatu kreischānu un nofahrtu- pahrim wina apgrufschānu.

Walīs deenesta teefšas, ta dsid, nodomāts do wifseem dielzeta ahfsteem un ari prowiforeem un felfschereem.

Dshwofku nodofka atdofschāna pilsehtam. tā jau sinojam, nelabwehligu apstahktu deht uf nenoteitu laiku atlitta. Tagad „Dina Itga“ dshrdjeufe, ta schi atli- schāna warot ilgt tahdas 5 gadus. Ar 1901. g. dshwofku nodofki eewedifchot ari dahchās Sibirijas gubernās.

Rabibas tirdsneeziba starp Kreewiju un Wahjiu. Finantschu ministrijas nedefas ischurnalā is- wilstas statistiskas finans, tahdā mehā 1899. gada Wahjija if Kreewijas labibu ismedufe. No ta redjams, ta rabibas tirdsneeziba starp Kreewiju un Wahjiu gadu pa gadam kuhd leelata. 1899. gada Wahjija if Kreewijas eepirfa 34 milj. pudu hweefschu, 31 milj. pudu rudju, 44 milj. pudu meeschu, 11 milj. pudu auju un 8 milj. pudu turfu hweefschu. Projotēs staitot Kreewijas iswedumi uf Wahjiu wairojufchees 1899. g. pret 1898. gadu schahdi: Uf hweefcheem no 35 uf 36 proj., uf rudjeem no 67 uf 70 proj., uf meeschem no 54 uf 61 proj., uf uj aujam no 54 uf 55 projenteem.

Attezotees uf melderu kongreseem. Wale. Behlin. pasneefš tahdu Wisaugstati apstiprinatu walīs pa- domes nolehmmu, pehz kura preefch m e l d e r u k o n g r e s e u isdewumu seghchānas igadus nemams nodoflis no dsirnamam. Scha nodofka leelums turpmat buhschot janoteiz pascheem melderu kongreseem ar walīs padomes apstiprinashcham. Pagaidam, t. i. lihds nodofka leeluma noteifshānai melderu kongresā, nodoflis mahfajams samehra ar galwenā ruhpeezibōs nodofka leelumu: I. skiras dsirnamam — 500 rbl., II. skiras — 300 rbl., III. skiras — 150 rbl., IV. skiras — 75 rbl., V. skiras — 25 rbl., VI. skiras — 10 rbl., VII. un VIII. skiras dsirnamu ipahschneefkeem, ta ori tahdeem, kuri ruhpeezibas nodofka nemafā, naw ari schi nodoflis jamafā, bet pret 100 rbl. eemafku gadā, tee war buht par fahrtjeem melderu kongreseem lofekteem.

Zaunus uofefumms par magistru un de- tōra gradu eegubshānu, ta „Now.“ fimo, efot is- strahdajufe tautas apgahfmoschānas ministrija. Lapat at- eefmānu programās tilfchot zaurufhotas un preefch eef- mēnem noteifri finami termini.

Dantisteem, kuri uf scho amatu dabujuschi diploma- pehz fenata isflaidrojuma, ir teefiba, ja tee peeder pee nodoflu mahfataju lahrtas, uf pehdejās isstahtees un dabuht pahes uf nenoteitu laiku. Tahdas pahchās teefšas ir ari teem, kur dabujuschi weterinara palihga diplomu. Schis fenata isflaid- rojums nodrufais „Widf. Gub. Aw.“ 89. mumarā 1900. g.

Rabrtu reforma. Wifse „Now. W.“ fimo, ta projekts par lahrtu reformu no eefshchlektu ministrijas jau is- strahdats un zitām ministrijām peefshutis deht zaurufhot- shchānas. Projekts rudens sefjā laitam wifadā finā isfchot eefneegs walīs padomei. Pee projekta galigas isstrahd- shchānas notifufchi dahchi pahrgroffijumi agrafos noteifumās. Ka finans, tad bija nodomāts tirgotaju, mafsifonu un amatneeku lahrtas sawenot par weenu lahrtu sem newofumam „pifsehtneeku lahrtā“. Tagad tomehr zitabi isfchirtē. Pehz isstrahdātā preefshchituma tirgotaju lahrtā paleef pahfshwōjā un patur ari sawu paschwaldibu. Abas atlufschās lahrtās

stahw deefgan wabji. Taqad nahjis fihlali finams labds starggabijeens is admirala Seimura espedijijas, kas dod pa-wisam dihrwainu leezibu par kineeschu spehju isleetot brees-migos jaunlaku eerotfchus. Eiropeeschi pa nakti marfhejot nejaufchi ribta gaima usubruschees us kineeschu arsenali — zeetofini. Eiropeeschem leelgabalu wairs nebiji, tee bijufchi zeta jootfahji. Kineeschi ari reifi atfegufchi baterijas un eefahfufchi eiropeeschus arfchaudit is 50 leelgabaleem is 50 foku attabluma. Leelgabali bijufchi wisjaunakas fistemas abrfchahweji. Bet 1700 wihru leelais pulzinsch abtri at-jehdjees un dewees ar fchitkeem wirfu kineeschu zeetofinim un ar joni to eenehmis. Ja zeetofini buhtot stahwejuschi eiro-peeschu leelgabalneefi, tad usbruzeju pulzinsch buhtu 1/4, mi-nutē no semes noslauzjis. Arsenali ufwaretaji atradufchi bef 50 jau usstahditeem wehl pabri par 200 nule ka atnabufschus Krefo un Kruppa leelgabolu, tas wehl stahwejuschi eepafati tafles, bef tam 5 milj. patronu un leelus plinschu krahju-mus. Kabda daka eiropeeschu fareimju panehmufe jaunās plintes fawu apstahdeto plinschu weeta, bet ta la leeli kinee-schu pulki teem sefojuschi us pehdam, tad wifs arsenals ar wifseem eerotfchem, furu wehrtiba fneegufes us 25 milj. rbf., tijis usferts gaisa.

Mandschurija kreewu lara pulku panahkumi jo sposchi. Genemta Mergena un kreewu pulki wairs naw taflu no Rijkarak. Generals Grodelows telegrama lara ministrim isfozjis, ka nu ari Amuras upes labais krafs peeweenots kreewijai. Sadoma, ka Mandschurija nebuhs eesfehams adot kineeschem, tur tee tit fihli ruhpejuschees par labritibu. Katra fina kreewu lara pulkeem stahw preefchā wifas Man-dschurijas eeneemfchana, lot tur nodroschinatu labritibu. Pa-stelleti jau 36,000 puftafchoki kreewu fareimweem semai, jo Mandschurija seema wifai bahrta un lara gahjeens leelo at-tahlumu deht newar pirms seemas beigtees.

Anglu-buhru karsch.

Buhru karsch wehl ne tuwu naw gaisa. Anglu nescheh-liba, labdu tee allach fahfufchi israhbiti, buhru farmu no-dehfinafchana ufufhrufe eenaiba uguni gaischās leefmās. No mahjam padfhteem buhream protams tit atifikās peefstahtees De Weta, Delareja waj ziteem fara pulkeem, usbrukt angfu pahrtikas peewedeju kolonnam un dsefjeju wilzeeneem. Ari buhru starpā gan atradufchees gtebrufki un tehwijās nobeweji, ihstu dseja ifturibu un duhschu israhdijsufe tit labda data. Lomehr ir ar scho majo daku, warbuht 10,000 wihreem 200,000 angfi ka newar ta newar tit gaisa. Buhreem jau nu toti peepalibdiga tufsefchana semes data un to ifturizee firdfni. Bet ari buhru wadoni, fewischi De Wets israhdi-jufchi retu ifweijibu, kas ar 1500 wihru leelu jahneefu pulku nereti ifwairtjees 50,000 un pat 80,000 angteem, furi bija waditi no tit duhschigeem wadoneem, ka Ritschenera un No-berfka. Pehz pehdjeam finam buhri atkal esot angfus fa-labwufchi pee Maschadoborpas. War jau nu buht, ka buhru uswara nebija fewischi leela, bet katra fina attureti angfi no tablataf us preefchu eefchana. Wairakfahrt appagalwota pl-niga Dranschas walfis eeneemfchana ari wehl nebuht naw no-tilufe, buhri jihnijschees ar angteem pee Heilbronas, tit 40 werfes no Blumfontenas-Johannesburgas dsefjeza stigās.

Wahjija. Kahds wahju diplomats esot isteizees, ka wajadfetot ezelt fweefcheu draudfigo prinji fchingu par Kinas keisaru. Bet jautajums nu tomehr tas, waj kineeschu gubernatori atfihitu fchingu, waj tee tapat ka libdi fchim, nelaufis wezai keisareeni ari pehz tas aibehghichanas is fefingas. Wahji us waldbas mahjeenu atteifufchees fchogad no Sedanas fwehtkeem (par peemimu frantschu lara spehla fakaufchana un keisara Napoleona III. jagubstichana 2. fepetmbri 1870. gada). No ofiziosas pufes ifstaidrots, ka fchogad jaatteizeetes no tahdeem fwehtkeem tapeh, ka fchim-brihicham jihnotees Kina frantschu lara pulki blafus wahju larewieceem un newajagot frantscheem dot eemefu us eenaibu. Waretu buht, ka ari wehlat wahji wairs neswehta Sedanas fwehtkus, tas buhtu nepeezefchami wajadstigs, lai mitetos mastet fawstarepejais eenaids un rubgtums un titu nodroschinats jiwilifetato Eiropas tautu starpā pastahwigē meers.

Austrija. Vebdiga parahdiba, kas ka fofgraufis jagraufch Austrijas walfis pamatus, preti tautu besmebriga nefatiziba un apkarofchana, nerimst. Leelas tihri, ta tur ffrantschi wif jehdeeni par to, kas teefa un tainfiba. Wifis, u wifis teel ufstatits un apfwehrits no pahrsplibeta, war teikt pat flimiga tautibas stahwofka. Ja pretineefam pat flimtabrt tainfiba, tad to neatfihit un titat tadeht, ta tas peeder pee zitas tautibas. Katrai tautai finams sewi jazeena un ihis patriotisms, tabds, kas wehl spehji atfihit ari otras tautibas dibinatas teefibas un prafjimams, tur tee faetas ar tainfibas litumeem, naw nelahda launa, bet pat teizama leeta. Bet tabdas leetas, kahds patriotisms, ka Austrija, ir jau gara flimibas un neprahfibas fchime. Tautam, turam wairs naw nelahdas tainfibas fajehegas, bet turas ta fakot weena otu joveem ehdas, newar buht nelahdas labatas nahfotnes. Ari tautibu kildas taffchu jaewehro tainfiba un pateefiba. Tautas, turas to nebara, naw zeenigas kulturās tautu nofautuma. — Un tainfibas un pateefibas jehdeeni leetas buht glufchi fwefchi dandjam Austro-Ungarijas tautinam. Waldbiba wifseem spehkeem nopuhlas isfihdfinat un fameerinat dafchadas tautibas, bet tas maj libdi. Tautibu eenaids Austro-Ungarija pilmās leefmās. Itai labdu peemehru! Pragas pilfhebas dome eefneegts kahds preefchlitums, pehz lara pilfhebas elektrifa eelu dielsheta konduktoreem aifseefjams pa wahjisti farunatees ar brauzejeem — pafascheereem. Praga tal esot fcheku pilfheba un par wifu janturot fchis pilfhebas fchekifstais raffturs. Pehz labda otra Pragas pilfhebas dome eefneegta preefchlituma pilfhebas darbi nedrihft tit ufizjeti wahju meifstereem, bet weenigi fcheku meifstereem. — Waj wehl to pahrsplibetaku war eedomatees?! Parife veem. ir frantschu pilfheba un paleel frantschu pilfheba un franzijas ferde nefstatotees us to, ka Parises kondutkeeri un jiti eerehdni labprahf farunajas ar teem, ar fureem ween winceem darifchana, ari zitās un te titai frantschu waloda, ja ween maj prot. Berline ir wahju pilfheba un palits ta, nefstatotees us to, ka tur, eewehrojet freewu jaurzetotaju u. t. t. dandjumu, par gordowojeem ifmekleti dandfi i tahdi, kas prot i pa kreewifki, fchymoti ari fan tas, ka darbi atdodami titai fchekkeem. Wehs domajam, ka tee buhtu atdodami titai kreewifchem, nefstatotees pee labdas tautibas ja-

nehmeji ari nepeederetu. Kas zitadi ifturas, ifturas ne-ekonomifki, un ta walfis waj tauta, kas nerihkejas us wis-fingrato fainmeezifki fchinis paschufuras zihnās un kontu-zenes lailos wif neuplants, bet panihks un iputees.

Italija. Pahwests ar Italijas karali labi nefateef arween wehl welfas tablat „jihnijsch Romas deht“ toti asā mehtra. Italeeschu patriotifka prefe fihwi noteefa Watikana ifturefchanos pee karata Umberta behrem. Bet tas wifs maj libdfejis, pahwests nupat atkal isteizees pret labdu raffmeeku, Stala, ka fchis nedomajot ne u labdu isfihghichanu, kamehr fchim neesot atdota Roma. No otras pufes nu naw ne majafas eesfehjamibas, ka Italijas karalis un tauta buhtu ar meeru, pahwestam atdot Romu. Wisfihwati pret to uf-stahfos pahchi Romas eemihneefi, jo tad Roma wairs naw wifas Italijas galwas pilfhehta, bet peeder pahwestam, tad tas eedfihwotaju flaits ar reifi wismaf us puft fahfufutu, wif walfis eerehdni, ministrijas u. t. t., tad taffchu atfihatu Romu. Katra fina zeeniba pret karata namu pehdjeja laifa titai augufe, jaur fo pahwestam gau nahftees fawas jeribas atfihit us nefnameem, waj labati fakot, wifseem laiteem. Pahwesta ifturefchana ari neatrot wifur Italija peetrfichanu. Kardinals Ferari, Milanās erzbfiskaps pafinojis, ka tas turefchot Milanās domā karalam Umbertam peeminas fchuru deewalpojumu. — Zi Genuas fino, ka tur nupat bet maj labds wahju jaldatu wilzeens buhtu faduhrees ar pretim brauzofchu preefchu wilzeenu, ja pahchā beidfama briedi wehl kahds ffeefchu bidditajs nebuhtu breesfmas pamanijis un ffeedes pahrfahdot nowadijis preefchu brauzeenu fahnis.

Perfija. Perfijai radees jauns trona kandibats labda Ali-Mohameda beja periona. Wifsch, ka „Peterburgfija Wedomosti“ fino, sewi isdodotees par Kerim-chana pehz-nahjeju. Kerim-chans waldbija Perfija no 1752. libdi 1779. gadam un wina waldbas laifa Perfija waren uf-plauta. Jaunais trona melletajs Ali-Mohameds agtal deenejis Perfijas armija, tur tas usdeenejis titai libdi apafchofjeerim, bet tas tam neatnem duhschu, fneegtees pehz Perfijas trona. Stars Sawechu un Hamadanu Ali-Moha-medam peedereris kahds zematš, furu tas pahrdewis un tad par ta eeguhtu nandu eegahdajees eerotfchus un apbrunojis dafchus tam ufizamūs wihrus. Ar eerotfcheem tola pehz tam tas atnehmis atpakal un atkal peefawinajees fawu pahrdoto fadbichu un uilzjis apfahrtajam fahdicham nodoflus. Wif Ali-Mohameda apbrunoto peekriteju pulzinsch esot titai 60—600 wihru leels un tas atrodotees titai labdu fchetru deenu gahjumu no Perfijas galwas pilfhehtas. Perfijas waldbiba drihsumā neejanufchotees fchint leeta un nepuhle-fchotees, ka jenas atkal notriht us to dabifla stahwofka, tad tam warot buht toti bishamas fefas, jo nemeers augsto zenu deht semē ahtri peenemotees.

Leelakas ruhpes neta trona melletajs Perfijas waldbai dara augfās labibas jenas, labdas fchimbrificham Perfija, lai gan labiba bijufe toti labi noaugufe. Jenas mahfligi fajelitas no labibas ufizjejeem-fpekulanteem, furus, ka „Pet. Wed.“ fala, wabalstifufchi daudfi augfi eerehdni. Ja Perfijas waldbiba drihsumā neejanufchotees fchint leeta un nepuhle-fchotees, ka jenas atkal notriht us to dabifla stahwofka, tad tam warot buht toti bishamas fefas, jo nemeers augsto zenu deht semē ahtri peenemotees.

Teefleetu nodala.

Teefleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums. Mans tehws norakfija testamenti pee pagastteefas, atfahdams fawu mahju man; pehz fchi testa-menta man jafsmalka latrai mahjai 200 rbf. Weena no manam mahjam tifa isprejeta 1894. gada un es winaif mafaju peenabzigo datu. Waj wina war no manis pee-praift ilggadigo meitas algu no ta laifa, tad testamente tifa nosfehgtu libdi tam laifam, tad wina tifa isprejeta.

Abon. 597 Wdsfemē

Atbilde. Testaments, furu atfahjis Juhfu tehws, fatura titai noteikumus par to, ka jofidala wina manta behrnu starpā. Samafadami 200 rbf. mahjai, Juhf fchit titai is-pildifufchi pareifi tehwa nofchmumu par wina mantu. Bet ta nauda, furu Juhfu mahfa aifpelnijufe, fahpodama pee Jums par meitu, ir winas pahchas ipofchums un fchi nauda ir pilnigi atfahkita no tehwa atfahbtās mantas. Ta tad jaur to, ka Juhf mahjai ifmakfajai ta peenahlas winas daku no tehwa mantojuma, Juhf wehl nebuht neefat atfwabinati no faweeem ziteem peenahfumeem pret mahfu. Lufums bef tam dod preefchrozibu wifseem prafjimueem pehz aifpelnitas algas samafas. Ta ka alga nestahw nelahda sakara ar testa-mentu (ja tas naw testamentā tainfi otradi noteikts), tad alga jofamalka par wifu nokalpoto laifu.

„Mahja Weefa“ abon. J. S. Ja Juhf esat ne-fpehjis mahfat pagafmaldei, tad warat wimu luhgt atlafit parahdu. Ja leedatees ipilbit jawu apnehmumu, laut gan esat mahfat spehjis, tad Juhf nowelat nafu no faweeem flipreem plezeem us wahjateem. — Juhf warat fahft fuhdfe-tees, japeedjen fpaibu zeta.

Abon. Nr. 5391. Juhf warat waj nu fuhdset us flahds atfihdfinafchana, waj ari luhgt teefu atzelt wifu lih-gumu, ja Juhfu flahde ir wairat par puft, pehz weet. nol. sw. III. d. 4115. p., t. i. ja Juhf esot diwreis tit daufb mahfajufchi, neta bija wehrits. Wehrtibu fchahda gadijuma nofala teefa. Peerahdams ar kontratu un leejneefkeem. Brahwa eefuhdjama pehz praftas sumas (libdi 100 rbf. — pagastteefa, libdi 500 rbf. meerteefa). Brahwa jaeefahf pirms gada patefehchana. Turaki nofajjumi par flahdi, kas pahrat par puft, atrodami 3893—3897. v.

„Mahja Weefa“ abon. P. D. — D. Juhfu jautajums ir pahrat pafchš, lai wimu waretu fche atfahsit. Juhf waretu fuhdset apgabala teefa, Riga, lai atfahji spehta pehz eepreefcheja pirtfchanaf kontratta noteiktās robeschas; pahwa waratu ilgt toti ilgi un daufb mahfat, jo loifam buhtu waretadiga teefas lojekta isbraufchana us stribdamo semes gabalu. — Saudejumu atfihdhibā newaretu fneegtees pahri par to sumu, jif parafiti tagad, waj pehz ofizjalam finam is krediteeribris u. z. eestahdem, mahfa Juhfu apga-bala weena defetina semes. Ta tad no Jums prafto at-fihdhibas sumu Juhf laifam nedabufu. — Ja gribat leetu isfchit teefas zeta, tad Jums pahcham buhtu fahfuhd. —ns.

Ubtupes (torgi).

- Tulum a-Talfu meert. fap. pahdos: 30. oktobri. Aulu (Antu) m. Bafend, 50 def. leelas, peef. par. 200 r., hip. par. 3900 r., u. wri. 3600 r.
- Wentfpiis-Kulbigas meert. fap. pahdos: 30. okt. Intedobu I. un II. m. fchawerē, 90 def. leelas, peef. par. 893 r., hip. par. 8700 r., wehri. 7600 r.
- 14. dezembri. Ralwina m. Pampalos, 55 def. leelas, peef. par. 242 r., hip. par. 5320 r., wehri. 3800 r.

Walejas wehstules.

- Gr. Wifje nefad neuplants, kad redaktors nem tit leelu algu, ka wairs neatleel lo libdstradnecleem mahfat — tadeht tad ar dafcha awife naw ffehija nemeena originala eewetot. Itai tad laifraflis war ufplaut, kad redaktors pats neflataš us leelu pelnu, bet jif eesfehams algo libdstradnecleus.
- Sudraba Edfchum. Eoti patezamees. Drihsumā isleetofim. Eitah-cajeet ween ari turpam titpat ifchali.
- Abon. 444. 1) Pahweechu waloda tahpas gradnatas naw, wahju waloda Jums warbuht nodereu „Ehær, Die Wirtfchafts-direction des Landgutes“, mahfa ap 150 lap. 2) Wahfus warat dabuht preefch wifam 12 burtnizam, mahfa 60 lap., uf pehzmahfu 90 lap. 3) Jif mums finams, tad warat dabuht laut furu gada gahjumu, kad famafajai 1 rbf.

Tirgus finas.

Riga, 16. augustā. Wafar-Eiropā bija femlojpeem isbewigaks laifs, titai Anglija tas aufam un meefchem nebija derigs, kamehr Rija tartupeli daud jeta no aufkuma un pahlezeja leetas; kweefchu rafcha buht par 10—30 proz. femata par pehrno. Franzija laifs bija deefgan labš preefch rufajš, tura wifur gandrif jau pabeigta. Wahjija laifs mahfiet laiteja kweef-chem un meefchem, Austrija leetas uf laboju tartupeli fahwofki, kamehr labibai tas dauf neta laba newarja. Laifs bija ari labjees Argentina un Riht-Indija. Wif labā laifa tad ari tirgi nebija nelahbas rofibas un jenas gahja us lelu, jif neht wehl turejas meefchi un aufas. Kaut gan Anglijas tirgos peeweda deefgan mahf, tad tomehr agrafās jenas newarja turetes, taffchu par pehrnajam tas bija auffalas. Franzija jauna labiba pahrdota par fahchēra semā jenam. Ari Wahjija jenas bija wahjafas. — Kas fihmejas us kreewijas rufaju, tad pehz femlojpas ministrijas finam seemas labiba bija flita Rijejas, Bobolijas un Wo-linijas gubernās, tapeh; ka tur labiba pa femu jeta no fala un pa wafaru no fawfuma. Wiswairal zetuufchi kweefchi. Apafch wibeja mehra rafcha bija Wiflas apgabala un fefarabijas femelu aprifnos. Wibeja rafcha bija Saratowas gubernas deenwicu aprifnos, Altradanas, Cheron-fas, Laurijas, fefaterinoslawas, Donas apgabala, Baltijas un leifchu, Lweras, Zaroflawas un Koftromas gubernās. Pahrejos apgabalos rafcha bija laba. Gelfhejeer tirti tagad wehl ir kluf, maj gan peprafa, bet gandrif wehl mahf peewed un jenas peeturas agrafās, fchur tur tas pa briejdham ari pajelas. Ta Wiflas apgabala rufaju un aufu jenas weh-lufchā, laut gan tendize paleel arween rahma. Gar Augfch-Welgu ar aufam wefas brangt, jenas pajelas, jita labiba ftingra. Ari deenwicu ofifās manami rofagati apgroffimju, jo ihwejeju firmas rawarofufchās peeprafjimams; bet peewedumi naw nelahbi leete, tee par puft malati neta jiteem gabrem, kas bija wibeja rafcha; jaur to wofpirinajas jenas, turas neween tagad ir augftafas par adrfemiju, bet wehl arween pajelas, ta la nolihgumūs us labibas fweefchenu guhti no jauna nosfehgt, tagad teel ipilreiti agral nosfehgt. Jaur kreewijas galwenatam mutinijam no 30. julija ihes 5. augustam us adrfemem ihesfīs dafchadas labibas 8,523,000 putu, no 1. julija libdi 5. augustam ihesfīs tufstofchōš putu:

	1898. 99. g.	1899/1900. g.
Kweefchu.	84,032	71,369
Rufju.	30,761	40,666
Reefchu.	79,963	36,981
Aufu.	19,831	36,423
Matia.	19,935	11,078
Kopa: 224,522		196,515

Riga ar labibas tirgefchanaf neet. Ar kweefchem wahji un uf aufam wehl arween naw nosfehgti nelahdi lihgumi. No dafchem eefche-jeem apgabaleem newahf finas, ta aufu rafcha pretim agrafam jeridam neesot ihewiga. Rufjus gan wehl arween peprafa. Laifs ifgahjuschu nedelu bija toti karfš, ta la termometrs rahbija pat ihes 30°.

- Labibas jenas Riga fchimbrificham fchahdas:
 - Rufsi, kreewu, u 120 pamata mahgriznu mahfa: 70—71 lap. pudā; Kurfemes rufsi 118 mahf, 68—69 lap. pudā. Tendenze: rahma.
 - Kweefchi, 128—130 mahgriznu fmagi freewu kweefchi mahfa 87—90 lap. pudā, 125—128 mahgriznu fmagi Kurfemes kweefchi mahfa — lap. pudā. Tendenze: rahma.
 - Kweefchi, fefchlanfchu, u 100 mahgriznu pamata mahfa — lap. pudā; freewu meefchi mahfa — lap. pudā; Kurfemes 105 libdi 108 mahf, fm. meefchōš dod — lap. pudā. Tendenze: rahma.
 - Aufas, labās gaischās aufas mahfa 63—70 lap. pudā; fchahwetas aufas mahfa 59—60 lap. pudā; Kurfemes aufas mahfa — lap. pudā; Jarizinas un Winaf-Jejezas aufas mahfa 58—60 lap. pudā. Tendenze: rahma.
 - Linfchflas. Stepu fchflas us 87 1/2 proz. pamata mahfa — lap. pudā; parafifas brahfa fchflas mahfa — lap. pudā. Krona fchflas, fchahwetas — lap. pudā. Tendenze: jecta.
 - Linfchflin elas rufchi, ihwejeens mahfa 100—103 pudā. Kreewu linfchflin elas rufchi mahfa 98—100 lap. pudā.
 - Rijas behrf par 58—63 lap. pudā.

Pahrtikas jenas Riga:

	lap.		lap.
Sweefis, mahgrizna	28—30	Sirni, ftopā	10—12
Galda fweefis, mahgr.	33—38	„ fwaigt, ftopā	10—20
Juhfš gata, pudā	360—400	Kur. kweefchu bibeletu milti, mahgr.	4—5
Wefrifa gata, pudā	300—360	Rufju milti, pudā	245—250
Schahweta aitas gata, mahgrizna	10—15	Dshrowenu ogas, ftopā	13—18
Swaiga aitas gata, mahgrizna	13—17	Eitenes ftopā	6—15
Teia gata, mahgrizna	18—23	Ahholi garnija	15—30
Schahwets fchflitis, m.	22—26	Dumberi, garnija	30—100
Schahw. fpehš, mahgr.	20—23	Wellens, ftopā	10—13
Wifas, gabala	40—80	Jahnogos ftopā	6—8
Pahfi, pahri	60—90	Awenes, ftopā	30—35
Pihes gab.	50—90	Stefchi, ftopā	10—15
Sofis gabala	120—160	Wellnās Jahnogos, ftopā	15—20
Kalfum	200—400	Schēnes, bibeidina	15—20
Kartupeli puhra	120—140	Stahfi kaphufi, ftopā	15
Salds peens, ftopā	8—10	Dafis, fwaigs, mahgr.	70—80
Peefs peens, ftopā	12—14	„ fchahw. mahgr.	120—130
Stupinate peens, ftopā	13—16	Swaigas renges, 100	20—30
Schahs fchegums, ftopā	55—65	Schahw. renges, 100	35—60
Weds fchubnās, mahgr.	50—55	„Brellini“, fchahw. 100	20—40
Gurki, 110 gab.	40—80	„Brellini“, fahf. lahla	6—7
Wecus riginats, mahgr.	40—45	Widafas (weetejās) mrg.	15—20
Dias, jafola	80—90	plaufchi u. z. (Kreewifas) mrg.	8—10
Sihpoki, ftopā	5—6	Wefchi, lahla	60—90
Wefechu putraini, ftopā	9—16		

Reepaf. Rufsi u 120 mahgriznu pamata mahfa 69 1/2—70 1/2 lap. pudā. Tendenze rahma. Kweefchi (puhri) mahfa 70—85 lap. pudā. Tendenze: rahma. Aufas. Labās gaischās aufas mahfa 64—74 lap. pudā; Kurfemes aufas mahfa — lap. pudā; Kurfetas, Chartowas, Jejezas, Winaf, Orlas, Rijejas un Jarizinas aufas mahfa — lap. pudā. Wellnāfās (5 proz.) mahfa 66 1/2—67 1/2 lap. pudā. Tendenze: zeofchata. Linfchflas. 7 mehri leifchu fchflin mahfa — lap.; 7 mehri freewu fchflin mahfa — lap.; 7 mehri Stepu fchflin mahfa 170 lap. 6 mehri fchflin mahfa — lap. Tendenze: negrofita. Sirni mahfa 80—85 lap. pudā. Tendenze: jecta. Sanles puhf (fahlgreefchi) fchflas mahfa 82 lap. pudā. Kanepes mahfa 132 lap. pudā. Tendenze: jecta. Rijas. Rujas Rijas mahfa 60—62 lap. pudā; wibejas Rijas mahfa 55—59 lap. pudā un smalfas Rijas mahfa 53—54 lap. pudā. Tendenze: jecta.

Frantschu goda legiona brune neetu frutis.

Anglijas un Austrijas pilsgalma apgahdneeks.

Behdeja Barises pasaules istahde Wheeler & Wilson Wfg. Co. ispelnijas weenigo wisangstako godalgu („Grand Prix“), kahdu wehl neweena zita schujmaschynu fabrika narv netur eegumuje.

Weeniga pahrdotawa Riga pe

G. Buhje & Co., Karla eela Nr. 21, pretim Tufuma Jelgawas dšelsjela stajijai.

Lurpat ari dabujamas schujmaschinas no Amerikas, Anglijas, Bahzijas un Austro-Ungarijas slawenajam fabrikam.

Maschinas dabujamas sahtot no 18 rbl. (par turam galwoščana uf 5 g.) un dahrgati.

Schujmaschynu noliktawa un islaboššanas darbniza.

Wiojann. u. pilnigatais isgudrojums. Repahrspehi. schuššana, weegluma un ahtnuma. Weentahrscha un isturiga.

Slawenajam fabrikam.

Karla Balša

likeeru un balsamu fabrika, wihna leeltirgotawa.

Magasinas:

Teela Grehzneeku eela Nr. 34.

Teela Aleksandra eela Nr. 71/73.

Teela Klaskawas eela Nr. 66.

Kalnzeema eela Nr. 17a.

Mus no slawenakeem bruhscheem, mineraluhdeni.

Urodiska skola

schuutu sihmesšanas, schuššanas, rokdarbeem un wahrsšanas mahkflas (fainneezibas)

Riga, Tehrbatas eela Nr. 7

(Tehrbatas un Džirawu eelas stuhri, ee-ča no Džirawu eelas), agral I. Kewas eela Nr. 27.

Stola eemohia pamatigi ahtre laita skatot peh mahkfla spēhja un ispahkuma seščos mahkšos preeščamies:

- a) Schuutu sihmesšanu peh godalgotas un no Waldbas resp. Mahkšas eestahdem eeteitah „Parises“ metodes.
- b) Wifadu damu kleitu, kostimu, manietu u. t. t. peegreščanu, schuššanu, uferowesšanu un garneeresšanu.
- c) Weščas schuššanu, schuutu sihmesšanu un mehra nemšanu.
- d) Rodarbu: dahšadus ischunumus un iswahšdajumus, pates, mahlesšanu, dedšana u. t. t.
- e) Saimneezibas resp. sihšas wajadšgas lairai freemal saimneezei un fehščai.

Stolneezes war dabut rriw. suudas ari musla, grahmatwesšana un wolobas mahkšda.

Mahjelles peneem itdeenas, uf wehlesšanas ari dšihwofli ar un bes uštura.

Luwatā simas pasneeb peršoni jeb zaur wehšumem pret 7 kap. palmaru.

Stolas preeščadneze **E. Seidman.**

NB.

- 1. Schuššanas nodala teel bruhies un eeswehtijamas klites, tenra, mastu un sporia kostimu, ta ari žiti damu un bešnu wofaras un sermas aegredri ahtri un glihti poatamait.
- 2. Rodarbu nodala teel peneemi apstehsumi uf wisadum ischunumem un iswahšdajumem.
- 3. Saimneezibas nodala peneem laita apstehsumus uf tuhtaw, žepumem u. t. t., ta ari ušemas tabju sarishešanu.
- 4. Stolas kanceleja dabonami un apstehsumi wif modes šurnali, tapat ari preešč tatra auguma glihti pegulofšas schuutes.

Par 326 kap.

pastmaršas jeb ari uf pehšamafsu isfuhtu pa paslu katram

praktisku pahrgrosamu gumijas stempeli

ar 139 wahju jeb freemu burteem, glihta kasti ar burtu turetaju un mahšigu stempetu kisenu.

Ar šcho stempeli war fatas zaur burtu pahrsellesšanu patš apbrukat kumerus, wifstarkes u. t. t., ta ari pagatarot raktus uf papapira. Sewiški kancelejam eeteizams.

K 5504

Pahrsellesšanas stempelis

Nr. 2 ar 219 burteem . . . 426 kap.
 Nr. 3 „ 299 „ . . . 626 „
 Nr. 5 „ 477 „ . . . 827 „

Grawesšanas eestahde

J. Gawronski,

Kulbiga (Kuršemē)

r. Гольдвингенъ (Куря. губ.)

Wahstahs ariwots wifadu sehgeku, pehšastu un peeminas stempetu eegahdšahana.

Luhšfu adreši eewehrot. 5410

K. Lorch & beedr.

Baltijas fabrikatu noliktawa

dabujami M5252

wifadas sortes

audekli,

liuu un pakulu dšijas

par fabrikas zenam

pee

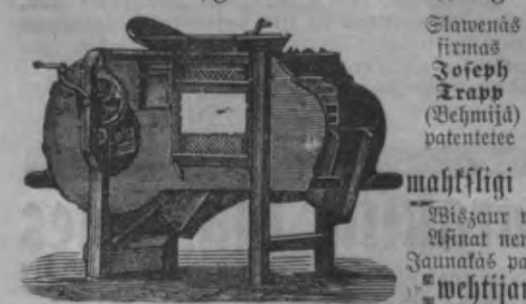
K. Lorch & beedr.

20. gadu simtewa malsšanas eetaise.

Leelata darba spēhja. Augstaka labuma malums. Weentahrscha konstrukcija. Weegla eesšana. Chra apkalpošana un regulšana.

Wifus šchos labumus war eeguh weenigi ar W. A. Schidlowsky patenta

bumbinu leheru malamo gangi.

Slawenās firmas **Joseph Trapp** (Wehmija) patentete

mahtšigi dširawu atmeni

Wifzaur weena weela.

Wifinat newajaga.

Zaunatas pahrlabotas sišemas

wehtijamas maschinas.

Weentige weenteki preešč Baltijas gubernam: M 5273

Balkin & Krieg, Riga,

Waršalu eela Nr. 11. — Telefons Nr. 1109.

Prospektus isneedi bes maksas.

J. Rasparija

apteeku preešču tirgotawa, Riga,

Nr. 153. Aleksandra eela Nr. 153,

eeteiz par lehtam zenam wifas apteeku un mahleru prezes, pahsmertkas, wifnas un ellas trahsas, seepju sahtu, opali, labato drehhu tihrišanas lihsjeti un wisadus saimneezibas peederumus. K 263

J. Dsolina

drahts austuwe

atrodas tagad Džirawu un Tehrbatas eelu stuhri „Lustig“ weestijas nama, eeča no Džirawu eelas zaur wahreem.

Peedahwa zeen. laufaimneestem un wehtijamo maschynu buhwetajem pascha isgatawotus siptus

drahts seetus

un dahšadus drahts isstrahdatus

pinumus

wifados numuros un platumos arween gatawus par lehtalam fabrikas zenam.

Drufats pee grahmatu drufataja un burtu leheja Ernsta Plateš Riga, pee Petera dānizas.

Ed. Behdera

lauksaimneezibas maschinu krahhjums,

Karla eela Nr. 11, peedahwa

jaunakos un wislabakos peena separatorus „Planet“

ar ratu dšenamus un ar wateju trumuli.

Gewiški labumi:

Ne kahdas eeleekamas dalas, nekahda struhwesšana, nekahdas gumijas dalas pee trumula, zaur ko laba isfihrišana.

Teizami notreijosšanas panahkumi.

Wifnigi brihwa trumula gresšanas, zaur ko mahschina ahtkahrteji weegli strahda.

Atšibta dšihšanas un trumula weentahrschiba un t. t., un t. t.

Katrs „Planet“ separatorš, pirmš

tas no darbnizas teel isdoteš, teel wifnigi pahrmelies

waj tas weegli strahda un freetni notreijums. 5101

Katalogus uf peepraf. isfuhta bes maksas.

J. Redlicha

anglu magajina Riga,

musikas instrumentu speziala nodala

peedahwa bagatiga iswehte:

Harmonikas

Konzertinas, mutes harmonikas, ofarinas, muškas kastes.

Wifadi stihgu instrumentu un to peederumu

Wifji puhšamee instrumentu un to peederumu.

M5503 Zenu rahditaji bes maksas.

Rigas Muleščotaju beedriba.

Skreesšanas werta Solitude. 5443

- II. Zeturtdēn, 17. augustā, sahtums plst. 4 p. p.
- III. Swehtdeen, 20. " " " 1/23 " "
- IV. Zeturtdēn, 24. " " " 4 " "
- V. Swehtdeen, 27. " " " 1/23 " "

Sche klast „Literariskais Weelikums“.